ЗВЯЗДА

• выдаецца са жніўня 1917 г. • БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА • кошт 3000 рублёў

13 лютага 1998 г. пятніца, № 33 (23384)

СКАНДАЛ

Затрыманы Андрэй Клімаў

Справа, якой зараз займаецца МУС, сапраўды, можа аказацца ў шэрагу скандальных.

Як нам стала вядома з кампетэнтных крыніц, днямі ўпраўленнем Камітэта па арганізаванай злачыннасці і карупцыі па гораду Мінску затрыманы вядомы прадпрымальнік Андрэй Клімаў.

Нагадаем, што ён з'яўляецца старшынёй праўлення адкрытага акцыянернага таварыства «А. Клімаў», а ў 1995 годзе быў выбраны дэпутатам Вярхоўнага Савета. Акрамя кіраўніка, аператыўнікамі затрыманы таксама яго намеснік і галоўны бухгалтар. Нам удалося ўдакладніць, што ўсе гэтыя асобы падазраюцца ў злачынстве, якое мае непасрэднае дачыненне да прадпрымальніцкай дзейнасці. А менавіта Андрэй Клімаў, намеснік і галоўны бухгалтар падазраюцца ў крадзяжы 2,8 мільярда рублёў шляхам злоўжывання службовым становішчам пры будаўніцтве жылых дамоў.

Мяркуецца, што з сакавіка 1995 года па снежань 1997 менавіта яны «прыхватызавалі» 2,8 мільярда бюджэтных сродкаў. Ніякіх іншых падрабязнасцяў па гэтай справе ў рэдакцыі больш няма.

Ігар ГРЫШЫН.

ПЫТАЛЬНІК

Фонды спрацавалі без прыбытку, але ў будучыню глядзяць з аптымізмам

Два з паловай гады таму я купіў за чэкі «Маёмасць» акцыі інвестфонду «Сатурн-Інвест». Прайшоў час, але і дагэтуль я не атрымаў ніякіх дывідэндаў, бо кажуць, што няма прыбытку. Як жа так, фонд ёсць, а дывідэндаў няма? Адкажыце, ці магу я вярнуць свае чэкі назад?

Мікалай КОЗЕЛ,
в. Мацеева, Лагойскі раён.

Паважаная «Звязда» адкажыце, ці працуе яшчэ СІФ «Дайнова-інвест»? Ці збіраюцца яны выплачваць дывідэнды сваім акцыянерам? У адваротным выпадку трэба, мусіць, патрабаваць чэкі назад. Ці гэта ўжо немагчыма?

Мацвей ДАЛУБ,
вёска Ліскі, Рэчыцкі раён.

Па словах дырэктара фонду «Сатурн-Інвест» Мікалая Івашкевіча, за мінулы год фонд зарабіў вельмі мала. Таму агульны сход СІФа ад 11 снежня 1997 года вырашыў не выдаваць дывідэнды акцыянерам, а накіраваць гэтыя невялікія сродкі на развіццё сваёй дзейнасці. У той жа час дырэктар фонду глядзіць у будучыню з пэўным аптымізмам. Па яго меркаванню, дзяржава ў гэтым годзе ўсё ж такі будзе праводзіць палітыку па далейшай прыватызацыі, сярэдніх і буйных прадпрыемстваў краіны. У гэтым выпадку, па словах Мікалая Івашкевіча, СІФы таксама змогуць унесці сваю станоўчую лепту ў працэс аздараўлення эканомікі. Калі гэта адбудзецца, фонды атрымаюць магчымасць зарабляць грошы і выплачваць дывідэнды па акцыях. Зараз у скарбонцы «Сатурн-Інвест» прысутнічаюць акцыі больш як дзесятка буйных перспектыўных прадпрыемстваў.

Што датычыцца вяртання чэкаў, то спадар Івашкевіч не раіў бы сваім акцыянерам кідацца ў паніку. Па вялікаму рахунку, рашэнне аб вяртанні чэкаў назад павінен прымаць агульны сход акцыянераў. У той жа час кіраўніцтва фонду абяцае разгледзець у прыватным парадку любую прапанову акцыянера. Для гэтага трэба напісаць заяву на імя дырэктара фонду па адрасу офіса ўстановы ці звярнуцца па тэлефоне *(0172) 276-90-89.*

Кіраўніцтва спецыяльнага інвестыцыйнага фонду «Дайнова-Інвест» таксама спадзяецца, што сёлета фонду на самай справе дазволяць папрацаваць у сферы каштоўных папер. За гэты год фонд прыбытку не зарабіў. Па словах дырэктара фонду Віктара Папкова, зараз у актыве фірмы ёсць акцыі 6 прадпрыемстваў краіны. Але ўсё ж такі больш як палова чэкаў не абменена на акцыі прыватызаваных прадпрыемстваў і чакае лепшых часоў. Кіраўнік фонду таксама адзначыў, што чэкі «Маёмасць» па першаму патрабаванню акцыянераў вяртаюць назад. Ужо сёння 200 грамадзянам фонд вярнуў чэкі. Каб вярнуць чэкі назад, акцыянеру трэба напісаць адпаведную заяву па адрасу: г. Мінск, праспект Пушкіна, 81, СІФ «Дайнова-Інвест». Больш падрабязна па гэтаму пытанню вам адкажуць па тэлефоне прыёмнай фонду *(0172) 228-54-27.*

РЭПАРЦЁР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

...падзарабіць іголкай і напарсткам

Што і казаць, цяжка сёння зводзіць канцы з канцамі. А калі яшчэ і адзінай крыніцы існавання пазбаўляешся, дык і ўвогуле, лічы, — бяда.

[illegible]

Жанна КАТЛЯРОВА.

ІНФЛЯЦЫЯ ВЫЙШЛА ЗА РАМКІ ПРАГНОЗНЫХ ПАКАЗЧЫКАЎ

У Беларусі тэмпы інфляцыі ў студзені перавысілі прагнозныя паказчыкі амаль у два разы. Вырашэнню гэтай праблемы і іншых важнейшых пытанняў эканамічнага жыцця краіны была прысвечана рабочая нарада, праведзеная ў Савеце Міністраў 12 лютага.

[illegible]

Уладзіслаў ПЛАТУН, БЕЛТА.

АЛІМПІЙЦЫ БЕЛАРУСІ ДЗЯКУЮЦЬ СУАЙЧЫННІКАМ І КІРАЎНІЦТВУ КРАІНЫ

Алімпійская каманда Беларусі накіравала з Нагана на адрас Аляксандра Лукашэнкі тэлеграму, у якой шчыра дзякуе ўсім грамадзянам краіны, якія падтрымліваюць беларускіх спартсменаў на XVIII зімовых Алімпійскіх гульнях.

[illegible] ...важную ролю ў развіцці інтэграцыі дзвюх брацкіх дзяржаў у іх спартыўным жыцці.

Тэлеграму падпісалі кіраўнік дэлегацыі намеснік прэм'ер-міністра рэспублікі Беларусь У. Замяталін, віцэ-прэзідэнт НАК памочнік прэзідэнта М. Ананьеў, капітан каманды А. Папоў.

БЕЛТА.

ЁСЦЬ ІДЭЯ АТРЫМАЦЬ ІНВЕСТЫЦЫІ ПАД ЗАКЛАД АКЦЫЯНЕРНАГА КАПІТАЛУ

Як паведаміў намеснік міністра прадпрымальніцтва і інвестыцый Мікалай Акрамчык, сёння цалкам распрацавана праграма па падтрымцы і развіццю прадпрымальніцтва ў рэспубліцы.

[illegible]

Сяргей КУРКАЧ.

Хто падвязе да Пухавіч?

Фота 1REX.

Няма снегу — пасцелем дываны.
(На базары ў Дзяржынску)

РАБОЧАЯ НАРАДА

Як паведамілі БЕЛТА з прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, па даручэнню А. Р. Лукашэнкі кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь М. У. Мясніковіч правёў рабочую нараду.

Былі разгледжаны пытанні падрыхтоўкі і правядзення рэспубліканскай нарады аб стратэгіі развіцця аграпрамысловага комплексу краіны, намечанай на пачатак сакавіка 1998 года ў г. Гродне. У яе рабоце прынялі ўдзел намеснік Старшыні Савета Міністраў Гаркун У. Г., міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Шакола І. П., адказныя работнікі Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, прадстаўнікі цэнтральных органаў кіравання.

БЕЛТА.

САЦЫЯЛОГІЯ

НАВУКОВАЯ ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ ДУМАЕ ПА-СВОЙМУ

У канцы мінулага года супрацоўнікі Інстытута сацыяльна-палітычных даследаванняў пры Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь правялі анкетнае апытанне выкладчыкаў грамадскіх кафедраў ВНУ краіны і навуковых супрацоўнікаў гуманітарных інстытутаў Нацыянальнай акадэміі навук. Сацыёлагі паспрабавалі высветліць бачанне экспертаў па шырокаму спектру праблем, пачынаючы ад дзяржаўнага ладу і заканчваючы прыярытэтам каштоўнасцяў грамадства.

Днямі арганізатары на чале з дырэктарам інстытута Яўгенам Матусевічам пазнаёмілі прэсу з агульненымі вынікамі гэтага апытання. Паводле іх звестак, вось чым жывуць больш як 160 выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў, кіраўнікоў кафедраў, інстытутаў і універсітэтаў, якія далі свае адказы на пытанні анкеты.

Эксперты адзначылі станоўчы ўплыў на сітуацыю ў Беларусі такіх палітычных падзей, як абвяшчэнне незалежнасці нашай дзяржавы — 71,2 працэнта апытаных; стварэнне Саюза Беларусі і Расіі — 70,6; рэферэндум 1995 года — 58,9; палітычная лінія прэзідэнта і ўрада супраць прасоўвання НАТО на Усход — 55,5, абранне Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — 53,4 працэнта. Сярод падзей, якія аказалі адмоўны ўплыў, найбольш часта адзначалася падпісанне Белавежскіх пагадненняў. Так лічаць 53,4 працэнта ўдзельнікаў апытання.

Паводле меркавання экспертаў, у будаўніцтве беларускай дзяржаўнасці павінны быць захаваны і развіты перш за ўсё наступныя каштоўнасці: законнасць і парадак — 100 працэнтаў апытаных; годны ўзровень жыцця — 96,6; барацьба са злачыннасцю — 96,6; гарантыі правоў і свабод — 94,5; разнастайнасць формаў уласнасці — 93,2; плюралізм меркаванняў — 93,2; шматпартыйнасць — 93,2; верхавенства закона — 91,8 працэнта апытаных.

Трэці блок апытання датычыўся магчымых шляхоў стварэння прыватнага сектара эканомікі. На погляд навукоўцаў, найбольш прыгоднымі для Беларусі з'яўляюцца прыватызацыя аб'ектаў камунальнай гаспадаркі — 50 працэнтаў; выкарыстанне асабістых сродкаў прыватніка — 49,3; крэдытаванне — 46,6; інвестыцыі — 44,5 працэнта.

Дарэчы, як заўважыў загадчык аддзела сацыялагічных даследаванняў інстытута Аляксандр Грышчанка, калі б праводзілася больш шырокае апытанне грамадскай думкі па агульнанацыянальнай выбарцы, то вынікі яго маглі б быць крыху іншымі. Але ў гэты раз сацыёлагі паставілі перад сабой мэту высветліць меркаванне вузкага кола экспертаў. Акрамя таго, яны імкнуліся даведацца пра погляды навуковай і выкладчыцкай інтэлігенцыі яшчэ і па той прычыне, каб зразумець, якія каштоўнасці прывіваюцца ў гуманітарных ВНУ маладому пакаленню.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

ПЕРШЫЯ ВАЛЮТНЫЯ АЎТАЗАПРАЎКІ: ДОБРАЯ ВЫРУЧКА ПРЫ ЗАДАВОЛЕНАСЦІ КЛІЕНТАЎ

Вопыт дзейнасці першых аўтазаправак па продажы нафтапрадуктаў за наяўную валюту для грамадзян аказаўся эфектыўным, таму пакрысе сетка валютных аўтазаправак у краіне будзе пашырацца, паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў дзяржаўным канцэрне «Белнафтахім».

Сёння ў поўным аб'ёме такія аўтазапраўкі працуюць каля Дзяржынска на трасе Мінск—Брэст, у Брэсце, і пачынаецца будаўніцтва ў Гродне.

Зразумела, гэта няшмат, асабліва калі ўлічыць, што першыя захады па стварэнню ў Беларусі першых валютных аўтазаправак рабіліся яшчэ больш года таму. Доўгі час вяліся перамовы з Нацбанкам краіны аб форме разлікаў за валюту на запраўках. Продаж паліва пры прад'яўленні грамадзянамі пашпарта і тэхнічных дакументаў на аўтамабіль з занясеннем усіх даных у спецыяльныя ведамасці работнікі канцэрна палічылі груваcткім і нязручным. У рэшце рэшт яго адмянілі, і першыя валютныя аўтазапраўкі пачалі працаваць накшталт абменных пунктаў.

Здадзеную за паліва валюту спачатку пераводзілі ў беларускія рублі, праводзілі аперацыю куплі-продажу, рэшту зноў жа выдавалі ў беларускіх рублях.

Як заўважылі ў «Белнафтахіме», такая сістэма была добра ўспрынята наведвальнікамі заправак, што дазволіла першым валютным запраўкам атрымліваць неблагую выручку ў доларах, нямецкіх марках і расійскіх рублях.

Сяргей РАСОЛЬКА.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПРЫБЫЎ У НАГАНА

Беларускія алімпійцы, за якіх балеюць мільёны іх суайчыннікаў, атрымалі вялікае падмацаванне ў асобе прыбыўшага да іх кіраўніка нашай дзяржавы Аляксандра Лукашэнкі, які з'яўляецца таксама прэзідэнтам Нацыянальнага алімпійскага камітэта.

Пасля прыбыцця ў Нагана Аляксандр Лукашэнка заявіў, што сваёй прысутнасцю на японскай зямлі ён хацеў бы падбадзёрыць беларускіх спартсменаў, настроіць іх на паспяховае выступленне ў астатніх стартах. Асаблівыя надзеі ён ускладае на нашых біятланістаў, на рахунку якіх ужо ёсць адзін бронзавы медаль, і на хакеістаў.

Прэзідэнт мае намер таксама ўстанавіць кантакты і правесці перагаворы з вядучымі спартыўнымі спецыялістамі з Расіі і іншых краін СНД.

Вячаслаў ДУТАЎ, БЕЛТА.

XVIII ЗІМОВЫЯ АЛІМПІЙСКІЯ ГУЛЬНІ

ХАКЕЙНАЯ СУПЕРСЕРЫЯ ПАЧЫНАЕЦЦА З КАНАДЦАЎ

Сённяшні дзень для беларусаў, як і папярэдні, не абяцае быць «ураджайным», бо пройдуць фінальныя спаборніцтвы толькі ў гарналыжнікаў і прадстаўнікоў саннага спорту — адбудуцца заезды двоек. А ў гэтых дысцыплінах, як вядома, нашы не ўдзельнічаюць, за выключэннем адзінага прадстаўніка ў мужчынскім гіганцкім слаламе, які выпрабуе алімпійскае шчасце толькі 18 лютага.

Тым не менш, такія акалічнасці наўрад ці стануць нагодай для расчаравання, бо ўсе мы чакаем хакейнага паядынку Беларусь — Канада, які Беларускае тэлебачанне пачне трансліраваць у прамым эфіры ў 11.45. Можна не сумнявацца, што ўказаны матч, як і тры астатнія, стане для нашых майстроў шайбы сапраўдным выпрабаваннем на сталасць. Да таго ж у падначаленых Анатоля Варывончыка ёсць выдатная магчымасць «засвяціцца» перад НХЛаўскімі «селекцыянерамі» і зарабіць сабе ачкі перад заключэннем будучых заакіянскіх кантрактаў.

Дарэчы, беларускія хакеісты абяцалі даць сапраўдны бой і паўночнаамерыканцам, і шведам. А натхняць іх будзе не хто іншы, як сам Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, які за дзень да пачатку гульні прыляцеў у Нагана. Верагодна, што Аляксандр Рыгоравіч ацэніць «ужывую» не толькі гульню хакеістаў, але і прыгажосць лядовых палацаў «Аква Уінг» і «Біг Хэт», дзе праводзяцца ўсе хакейныя матчы...

Учарашні дзень на XVIII зімовых Алімпійскіх гульнях быў не нашым, аб чым сведчаць яго вынікі. Разыграна 5 камплектаў медалёў.

Лыжны спорт. 10 км. Класічны стыль (м)

1. Б'ерн Дэлі (Нарвегія) — 27,24,5
2. Маркус Гандлер (Аўстрыя) — 27.32,5
3. Міка Мюлюля (Фінляндыя) —27.40,1

...39. Аляксандр Саннікаў (Беларусь) — 29.54,7
...70. Аляксей Трэгубаў (Беларусь) — 31.43,9
...73. Мікалай Семяняка (Беларусь) —31.54,5

Яшчэ адзін лыжнік, Сяргей Далідовіч, сышоў з дыстанцыі.

Лыжны спорт. 10 км. Гонка праследавання (ж)

1. Ларыса Лазуціна (Расія) — 46.06,9
2. Вольга Данілава (Расія) — 46.13,4
3. Кацярына Найманава (Чэхія) — 46.14,2

...21. Алена Сінькевіч (Беларусь) — 48.19,2
...47. Святлана Камоцкая (Беларусь) — 50.48,2
...55. Ірына Скрыпнік (Беларусь) — 51.52,8
...58. Людміла Каролік (Беларусь) — 53.32,4

Сноўборд. Хаф-пайп (ж)

1. Нікола Тост (Германія)
2. Сціна К'елдаас (Нарвегія)
3. Шэнан Дан (ЗША)

Сноўборд. Хаф-пайп (м)

1. Жан Сімен (Швейцарыя)
2. Даніэль Франк (Нарвегія)
3. Рос Поверс (ЗША)

Канькабежны спорт. 1500 м (м)

1. Андрэ Сондрал (Нарвегія) — 1.47,87
2. Ізе Постма (Галандыя) — 1.48,13
3. Рынцье Рытсма (Галандыя) — 1.48,52

РАЗМЕРКАВАННЕ МЕДАЛЁЎ ПАСЛЯ ШАСЦІ ДЗЁН АЛІМПІЯДЫ (22 КАМПЛЕКТЫ ЎЗНАГАРОД)

	З	С	Б	Усяго
1. Германія	4	4	4	12
2. Расія	4	3	0	7
3. Нарвегія	3	3	3	9
4. Фінляндыя	2	1	2	5
5. Японія	2	1	0	3
6. ЗША	2	0	2	4
7. Галандыя	1	2	1	4
8. Канада	1	1	1	3
9. Швейцарыя	1	0	1	2
10. Балгарыя	1	0	0	1
11. Францыя	1	0	0	1
12. Італія	0	3	1	4
13. Аўстрыя	0	2	4	6
14. Чэхія	0	1	1	2
15. Украіна	0	1	0	1
16. Беларусь	*0*	*0*	*1*	*1*
17. Бельгія	0	0	1	1
УСЯГО:	**22**	**22**	**22**	**66**

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Я ВАМ ПАКАЖУ «АЎТСАЙДЭРА»...

Малюнак Аркадзя САЛТЫКОВА.

ЭКСПЕРТЫЗА

Аляксандр БЯЛЯЕЎ, дзяржаўны трэнер зборнай Беларусі па біятлону:

АПТЫМІЗМУ НЕ ГУБЛЯЕМ!

— Калі гаварыць пра выступленні на Алімпіядзе нашых біятланістаў, то ў першую чаргу адсылаю камплімент у адрас «моцнай паловы»: тут вам і «бронза» ў гонцы на 20 км Аляксея Айдарава, тут і неблагія для Алега Рыжанкова і Вадзіма Сашурына 9-е і 13-е месцы.

Што ж датычыцца жанчын, то тут, як кажуць, крыху не пашэнціла. У першую чаргу «першаму нумару» беларускай каманды, сярэбранай прызёрцы мінулай Алімпіяды ў Лілехамеры Святлане Парамыгінай, і тут, лічу, шмат прычын таго, што Света на сваёй «кароннай» пятнаццацікіламетроўцы заняла толькі 12-е месца.

Па-першае, ёй давялося стартаваць у другім эшалоне, і на адным з момантаў спартсмены элементарна трапілі ў калонны «затор». А гэта азначала, што трэба было недзе абганяць саперніц, пры гэтым збіваліся дыханне, рытм. І зусім не выключаю, што менавіта гэта і паўплывала на крыўдныя два промахі Святланы на «лёжцы» ўжо на трэцім рубяжы. А можа нервы здалі.

— Аднак жа сама Святлана Парамыгіна бачыць свае няўдачы зусім у іншым. Па яе словах, нашы трэнеры падабралі ёй для гонкі зусім не тую лыжную змазку. Не для свежага снегу, які прайшоў напярэдадні спаборніцтваў. Больш таго, Святлана сказала, што ў нашай камандзе наогул няма такіх мазяў і калі на спрынтэрскіх гонках надвор'е будзе такое ж «свежае», то можна заказваць музыку...

— Я б так катэгарэчна не гаварыў. Мазі ў нас ёсць — у поўным асартыменце. Іншая справа, што падабраць іх трэнерам на тое ці іншае надвор'е не заўсёды лёгка.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Вам адкажа беларускі ваенны пракурор генерал-маёр юстыцыі Вячаслаў Віктаравіч ЛЮБАВІЦКІ

Парушэнні правілаў каравульнай службы, карыстання зброяй, рукапрыкладства, хабарніцтва, нестатутныя адносіны, крадзеж маёмасці, зброі і боепрыпасаў, ухіленне ад воінскай службы — усё гэта, на жаль, прысутнічае пакуль у беларускім войску. І, як гэта ні крыўдна, адбіваецца на выкананні грамадзянскага абавязку сынамі многіх нашых чытачоў.

Пра ўсё гэта вы, паважаныя чытачы, зможаце пагутарыць з беларускім ваенным пракурорам Вячаславам Віктаравічам ЛЮБАВІЦКІМ. «Прамая лінія» з яго ўдзелам адбудзецца 17 лютага з 14 да 15 гадзін. Задаць пытанні генерал-маёру юстыцыі ў гэты час можна па тэлефонах: (8-017) 232-38-21; 232-38-92. А таксама пішыце, калі ласка, на адрас рэдакцыі газеты «Звязда».

Паважаныя чытачы!

19 лютага гэтага года з 14 да 15 гадзін па тэлефонах 232-38-21, 232-38-92 вы можаце задаць свае пытанні міністру культуры Рэспублікі Беларусь Аляксандру САСНОЎСКАМУ.

Тыя, хто хоча загадзя перадаць сваё пытанне міністру, тэлефануйце па нумару 268-29-42 у аддзел культуры газеты «Звязда» або пішыце на адрас рэдакцыі.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 12 ЛЮТАГА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефон для даведак
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (0-17)							
Белкаапбанк	43000	44000	23700	24200	7000	7200	226-8544
Банк «Белбалтыя»	43000	44000	23700	24270	7000	7260	296-5059
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	32120.00		17669.71		5300.00		*Курс на 13.02.1998*
Цэнтрабанк Расіі	6.0470		3.3251		10000 BLR 1.3895		

На працягу дня ўстаноўленыя курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрозніваецца ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўных упраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

пазабіржавы міжбанкаўскі курс	43490	43530	23938	23966	7184	7193	

ЗВЯЗДА-98 ПАДПІШЫЦЕСЯ СЁННЯ!

Гэтыя словы мы адрасуем тым прыхільнікам газеты, якія не паспелі ці не змаглі падпісацца на «Звязду» раней. У вас ёсць такая магчымасць цяпер. Ва ўсіх паштовых аддзяленнях падпіска прымаецца да 10 числа перадпадпіснога месяца.

Напамінаем: індэкс «Звязды» — 63850 — для індывідуальных падпісчыкаў, 63239 — для ведамасных падпісчыкаў.

КОШТ ПАДПІСКІ на месяц — *24 тысячы рублёў*, на тры — *72 тысячы рублёў*.

«Звязда» — гэта самая аператыўная і патрэбная для кожнай сям'і інфармацыя!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ!

Глыбінка

Маленькія радасці малой радзімы

...Дзвесьце пяцьдзесят кіламетраў «Ікарус» адольвае за шэсць з паловай гадзін. Да канцавога пункту маршруту «Мінск—Міёры» едуць ад сілы пяць чалавек, хоць трэцюю частку шляху спачатку мне і яшчэ некалькім пасажырам, якім не пашанцавала з білетам, даводзіцца стаяць. На прамежкавых станцыях выходзяць амаль усе.

Аўтобус уязджае ў горад: спачатку я бачу ўдалечыні ніткі ліхтароў, потым за акном «праплываюць» двухпавярховыя прыватныя дамы, потым застаецца ззаду слуп з надпісам вялізнымі літарамі «Міёры». Гэты слуп ужо даўно трэба пераносіць. Разросся горад...

Адна- і двухпавярховыя дамы будуюцца гаспадарамі за кальцавой. На маёй памяці тут былі лугі, дзе дзецьмі мы збіралі траву для парасят. Ехалі на веласіпедах, здавалася, на край свету. Лугі сталі добрымі будаўнічымі пляцоўкамі. Дарэчы, у Міёрах будуюцца практычна толькі прыватнікі. Прычым назіраецца парадаксальная з'ява. Мае землякі з асалодай скардзяцца на складанае жыццё і мізэрныя зарплаты — і пры гэтым набываюць кватэры і абстаноўку, мяняюць строі згодна з павевамі моды. Як кажа мая бабуля, цяпер дужа багата апранаюцца. У кажушку, мне падалося, кожная другая міёрская жанчына сёлета зіму страчала.

Хаця «чаўнакі», якія не забываюць і такі аддалены куток, лічаць, што мясцовы люд валодае сціплымі сродкамі. Прыезджыя тут гандлююць непастаянна: то ў суседнюю Дрысу зазірнуць (там мытнікаў шмат), то ў Браслаў (блізкасць Прыбалтыкі нейкім чынам станоўча адбіваецца на ёмістасці кашалька беларуса). У будні чужых на рынку няма ўвогуле. І хоць абароту амаль ніякага ў такія дні, мясцовыя гандляры займаюць свае пятачкі пад паветкай. Нехта на дзень нараджэння запрошаны — хоць кубак купіць.

Для міёрскіх жыхароў рынак — адзінае выратаванне. У магазінах асартымент тавару: убачыш — заплачаш. А тут — міні-«Дынама». Таму ўсе былі напалоханыя, калі прадпрымальнікі буйных рынкаў абвясцілі забастоўку. Не выйшлі працаваць і мясцовыя гандляры. Праўда, пасля ўмяшання ў справу кіраўніка дзяржавы з палёгкай уздыхнулі і пакупнікі, і чаўнакі. І ў палатачным гарадку зноў завіравала жыццё.

Ёсць і яшчэ адна асаблівасць у адносінах да рынку ў міёрскіх жыхароў. Дамаўляючыся са мною аб месцы сустрэчы, сяброўка прапанавала выратавальны варыянт: «Давай убачымся на базары. Ты ж пойдзеш туды?» Яна крыху разгубілася, калі пачула [illegible]

Няма на малой радзіме ні тэатра, ні басейна, ні ўтульных бараў, дзе можна было б правесці суботні вечар. [illegible] з мясам ды пельмені, нават за невялікія грошы не захочацца: холадна там і няўтульна з-за змрочнага колеру сцен, штораў і сурвэтак. Так ці інакш, аднак ад простай сталовай гэтую ўстанову адрознівае хіба што наяўнасць барнай стойкі.

Вечар у Міёры зімой прыходзіць рана, і ўжо ў дзесяць гадзін райцэнтр паглынае сон. Вуліцы асвятляюцца рэдкімі плямамі. Цэнтральную ж плошчу, дзе знаходзіцца помнік Невядомаму салдату, напэўна, ужо гады два, калі не болей, ахоўваюць «сляпыя» ліхтары. Цішыню і спакой горада дзяцінства парушаюць толькі брэх сабак ды шоргат крокаў. У такія моманты мне, як і раней, падаецца, што сапраўднае жыццё віруе недзе далёка па-за межамі роднага горада.

Жанна КАТЛЯРОВА.

Хай свяціцца імя тваё...

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

4 КАСТРЫЧНІКА 1980 ГОДА. Была пятніца. Я сядзеў у сваім кабінеце загадчыка аддзела культуры ЦК КПБ і рыхтаваўся да доўгага выхаднога, бо ў наступны панядзелак, 7 кастрычніка быў Дзень Канстытуцыі СССР. Тры дні адпачынку — гэта на аператыўнай рабоце вельмі многа. Былі планы заняцца цэлым шэрагам розных спраў, якія былі запушчаны з-за вялікай штодзённай занятасці.

Аднак гэтыя тры дні выліліся ў жалобу. У самым канцы дня мне патэлефанаваў кіраўнік справамі ЦК В. І. Лівенцаў. Ён паведаміў мне, што каля Смалявіч у аўтамабільную аварыю трапіў П. М. Машэраў. Я запытаўся: «Які ў яго стан?» В. І. Лівенцаў адказаў: «Найцяжэйшы». А хвілінай пазней пазваніў першы сакратар ГК КПБ Мінска Г. Г. Барташэвіч і сказаў, што Машэраў загінуў амаль адразу пасля катастрофы.

Наконт смерці Машэрава было многа чутак, намёкаў на тое, што яна была арганізавана зверху. Мне давялося бачыць дакументы следчай камісіі, гутарыць з многімі членамі камісіі, а таксама правяраць атрыманую інфармацыю ў час работы ў Маскве, і я ўпэўнены, сама смерць была трагічнай у сваёй выпадковасці.

Дарэчы, гэта нядаўна пацвердзіў у адным з інтэрв'ю ў нашых газетах вадзіцель самазвала, які вёз бульбу і сутыкнуўся з машынай П. М. Машэрава, што і стала непасрэднай прычынай гібелі. Між іншым, у аналагічных абставінах раней загінулі двое вядомых кіраўнікоў рэспублікі — Ф. Сурганаў і генерал Бяда.

Аднак у героіцы асобы Машэрава, у яго паводзінах, у яго імкненні заўсёды адэкватна рэагаваць на канкрэтныя практычныя праблемы рэчаіснасці і прымаць меры да яе паляпшэння ёсць глыбокія заканамернасці, якія дазволілі мне многа гадоў таму назад яшчэ ў Маскве ў адным з інтэрв'ю ў «Правде» сказаць, што ў апошнія гады, а яшчэ больш, месяцы свайго жыцця, Машэраў шукаў смерці. Сёння пра яго надрукавана многа ўспамінаў, але большасць з іх прызначаны для прапаганды іміджу саміх аўтараў на фоне Машэрава. Гістарычны вобраз самога Машэрава, сэнс яго жыццёвага шляху, вынікі яго працы яшчэ патрабуюць свайго аналізу.

Ён быў высокі, прыгожы, яснатвары чалавек, з лагоднай, ветлівай усмешкай. Ён усміхаўся нават, калі даваў наганяй. (А гэта здаралася даволі часта). Цікаўны, як дзіця да ўсяго навокал, непахісны і цвёрды, калі трэба было настаяць на сваім. Безумоўна, у яго былі і недахопы. Але яго сутнасць вызначалася не імі. У яго была харызма, і для яго лёс народа, стан яго жыцця і дабрабыт стаялі вышэй за ўсе астатнія інтарэсы.

Доўгіх сустрэч сам-насам з П. М. Машэравым у мяне было не так і многа, але яны былі. Пачаліся яны з майго прызначэння загадчыкам аддзела культуры ЦК КПБ у лістападзе 1979 года і працягваліся да яго смерці. Хаця ён любіў гаварыць сам, з ім спрачацца было лёгка. Праз некалькі хвілін ты забываў, што перад табою кіраўнік рэспублікі. Тэмы, паднятыя ім, захаплівалі. Яго можна было перабіваць. Розум Машэрава быў юнацкі і вельмі ўспрымальны, яго цікавіла ўсё: і ўраджайнасць глебы ў розных раёнах, і павышэнне вытворчасці мяса, і індустрыялізацыя рэспублікі, і пытанні літаратуры, мастацтва, і шырокія, усеабдымныя праблемы дынамікі цывілізацыі і культуры.

Вядома, яму як першаму сакратару ЦК КП Беларусі даводзілася займацца ўсімі гэтымі справамі. Але інтарэс да кожнай справы, узятай паасобку, быў у Машэрава непадробны. Імкненне авалодаць усёй інфармацыяй перш, чым прыняць рашэнне, было правілам, здольнасць да доўгай, працяглай будзённай працы была выключнай.

Я сказаў, што Машэраў шукаў смерці. Пэўна, гэта перабольшванне. Але мне здаецца, што гэта адэкватна вырашала важныя рысы яго духоўнага стану. Ён вельмі моцна перажываў глыбокі крызіс сістэмы, маральна і фізічна пакутаваў ад карупцыі ў вышэйшых эшалонах улады і часта паўтараў, што ў сваім дакладзе на трыццатым з'ездзе КПБ (да яго заставалася ў час яго смерці ўсяго некалькі месяцаў) ён «узарве некалькі бомбаў». Ён быў сумленны чалавек, верыў у ідэю, якой служыў. Крывадушнасць і дробязнасць вяр[illegible]

У жорсткіх межах цэнтралізаванай сістэмы матэрыяльнага размеркавання рэсурсаў Машэраў знаходзіў магчымасці, каб не толькі рухаць наперад індустрыялізацыю, развіваць навуку і тэхніку ў рэспубліцы, але і будаваць [illegible] з развітой сацыяльнай і транспартнай [illegible], адкрываць новыя тэатры, [illegible]. Аб кожным з гэтых напрамкаў [illegible] было б пісаць кнігі. Можа, іх [illegible]

У д[illegible] на мяне выпала найцяжэйшая [illegible] працы — зняць пасмяротную [illegible] Машэрава. Я запрасіў на гэта [illegible] скульптара, цяпер нябожчыка, А. Анік[illegible] пайшлі ў клінічную бальніцу лечкам[illegible] заходзіць у морг, бачыць там чалаве[illegible] яшчэ ўчора. Псіхалагічнае ўзруш[illegible] вялікім. З А. Анікейчыкам зрабіл[illegible] мне самому здавалася, што я с[illegible]

Самае страшнае, на твары П. М. Машэрава засты[illegible]

Кол[illegible]

Хут[illegible]

Дв[illegible] нашым выдатным майстрам З. І. Азгурам, і вельмі высока ацэньвалі яго. Цяпер яны маўчалі. Я разумеў, што мне адводзіцца роля «ахвярнага казла» ў нейкім новым варыянце развіцця падзей і, згодна з законамі апаратнага жанру, вымушана ўзяў гэту ролю на сябе. Папрокі выслухаў моўчкі. Высветлілася, што новы першы сакратар хоча, каб работу па адкрыццю бюста П. М. Машэрава затрымалі.

Калі мы выйшлі з трэцім сакратаром у калідор, я, аднак, выказаў сумненне ў мэтазгоднасці такога акта. Той адказаў мне пагардліва: «Ты дзіця і ў палітыцы нічога не разумееш». «Дзіцяці» ішоў у той час 44-ы год. Я запытаў: «У палітыцы ці інтрызе?» Ён адказаў: «Не разумееш — падавай заяву». Перш чым у мяне ўключыўся інстынкт самаахoвы, я ляпнуў: «Пасля вас, шаноўны...» Многа мне потым каштавала гэтая фраза. Бо для яго палітыка і інтрыга былі адно і тое ж.

Я прыйшоў да сябе ў кабінет і пачаў цяжкую думку, як выйсці са становішча. Аднак, хутка з Віцебска пачуўся званок з запрашэннем на адкрыццё помніка П. М. Машэраву заўтра раніцай. Тагачасны першы сакратар Віцебскага АК КПБ С. А. Шабашоў, разумны сучасны чалавек, ужо атрымаў інфармацыю пра негатыўнае стаўленне новага начальства да П. М. Машэрава, надзвычайна фарсіраваў працэдуру завяршэння работы па адкрыццю і нават запрасіў на яе першага сакратага ЦК КПБ. Той не рызыкнуў адказаць. Адкрыццё бюста адбылося, і сёння ён упрыгожвае адну з плошчаў Віцебска.

Але паскоранае выкрэсліванне вобраза і імя П. М. Машэрава з гісторыі працягвалася. У фотавыстаўцы [illegible]

Але пасмяротная жалоба, якая пачалася з пахавання, працягвалася [illegible]

Л. І. Брэжнеў не любіў П. М. Машэрава. І было за што! [illegible] тыі, задачай якой было любой ца[illegible] ва ўладзе, якіх больш цікавіў лёс с[illegible] унукаў, чым лёс дзяржавы. У герант[illegible]кая завышаная вера ў тое, што з[illegible] можа здарыцца дрэннага, што ўсё [illegible]пей. Гэта была адна з тых памылк[illegible]мо больш чым што-небудзь іншае вызначыла яе далейшую гібель.

Сёння многія пытаюцца: «А як было б, калі б у тыя трагічныя гады, калі цяга да рэформы змянілася стратэгіяй развалу, калі сотні тысяч таленавітых людзей былі адціснуты ад удзелу ў рэформе, калі на іх месца выскачылі балбатуны і авантурысты, што рабіў бы П. М. Машэраў у гэтых абставінах?» Пытанне рытарычнае, бо ў гэтых абставінах П. М. Машэрава не было ўжо ў жывых.

Але я ўпэўнены, што заўсёды ўласцівае яму пачуццё адказнасці, перш за ўсё за народ, за рэспубліку, за яе дабрабыт дапамагло б яму прыняць сталыя захады, аб'яднаць здаровыя сілы ў рэспубліцы і пазбегнуць многіх з тых бедаў, якія прыйшлося паспытаць Беларусі ў 1990—1995 гадах.

П. М. Машэраву быў уласцівы ясны розум і цвёрды рэалізм дзеянняў: браць сітуацыю такой, якая яна ёсць, і выводзіць яе на патрэбны ўзровень. Калі палітыка — гэта мастацтва магчымага, то П. М. Машэраў валодаў ім дасканала.

П. М. Машэраў завяршыў сабой плеяду таленавітых кіраўнікоў Беларусі, дзякуючы высілкам якіх 1945—1990 гады сацыялістычнага будаўніцтва ў нас могуць быць названы ў асноўным паспяховымі. Нам шанцавала на буйных кіраўнікоў, якія ў саставе Саюза, выконваючы абавязкі рэспублікі перад Саюзам у цэлым мелі моц, інтэлект, энергію, каб пераканаць цэнтральнае кіраўніцтва Саюза ў патрэбах рэспублікі, у неабходнасці яе развіцця на сучасным навукова-тэхнічным і культурным узроўнях, у павышэнні інтэлектуальнага патэнцыялу.

Тры кіты вызначалі прыярытэт дзеянняў П. М. Машэрава і яго «каманды» ў адносінах да беларускага грамадства. Гэта — павышэнне прадукцыйнасці эканомікі за кошт укаранення ўсё новых і новых метадаў вядзення прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці, максімальнае ўзбагачэнне навукова-тэхнічнага патэнцыялу, усеагульная адукацыя — прафесіянальная, агульная і культурная, выхаванне моладзі ў духу павагі да каштоўнасцяў патрыятызму, імкнення да адукацыі, да грамадска карысной працы, патрэбы ў праверцы паводзінаў і ладу жыцця маральнымі крытэрыямі. Як шкада, што аб усім гэтым сёння мы амаль не ўспамінаем.

Пад кіраўніцтвам П. М. Машэрава, якое доўжылася пятнаццаць гадоў, у рэспубліцы была выхавана шматтысячная армія выдатных спецыялістаў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, якія і сёння складаюць яе найвялікшае багацце. Ён ведаў кожнага кіраўніка ў рэспубліцы па вертыкалі знізу ўверх па імені і па бацьку, своечасова вылучаў маладых кіраўнікоў па галоўнай адзнацы — здольнасці рабіць справу, адэкватнасць новай пасадзе, якую яму належала заняць. Гэта потым у нас пачалі вылучаць «сваіх». Спачатку гэта былі свае, якіх, маўляў, ведалі па сумеснай рабоце. Потым жа гэта ўжо былі «свае», якіх ведалі па-за работай. Так і з'явіліся на высокіх пасадах майстры шашлычных спраў, асабіста адданыя, прыгодныя задаволіць усе прыхаці патрона, але ліслівыя, няверныя, баязліўцы і здраднікі без дзяржаўнага мыслення, з адным намерам — дагадзіць ды ўрваць з гэтага што-небудзь самому.

Сёння, як і пры жыцці Машэрава, рэспубліцы патрэбны новыя і смелыя людзі, здольныя аднавіць яе вытворчыя магчымасці, захаваць навукова-тэхнічны патэнцыял і развіць яго далей, а найбольш дапамагчы яе працавітаму, сумленнаму, здольнаму народу знайсці сябе ў новых абставінах, рэалізаваць свае магчымасці. Выйсце з крызісу можа быць толькі ўласнымі сіламі, уласнымі намаганнямі за кошт удасканалення сістэмы вытворчасці грамадскіх адносінаў, павышэння маральнасці і патрабавальнасці грамадства.

Мне здаецца, што гады безадказных, «адраджэнцкіх» эксперыментаў, калі ўсе праблемы вырашаліся ў асноўным ля мікрафонаў, прайшлі. Грамадства пасталела, мае патрэбу ў напружанай усеагульнай працы і шукае яе шляхі. І сёння для нас жыццёвы шлях П. М. Машэрава, аднаго з маякоў-гігантаў нашай нацыянальнай гісторыі, яго вера ў свой народ і любоў да яго, яго няспыннае імкненне авалодваць ведамі сучаснай вытворчасці, сучасных грамадскіх адносінаў і сацыяльных паводзінаў, імкненне да высокіх маральных крытэрыяў у асабістым жыцці па-ранейшаму гучаць прыймальна. Ён быў шчыры ў сваёй веры, непахісны ў намаганнях зрабіць жыццё народа светлым і шчаслівым. Ён любіў сваю радзіму і свой народ. Не здрадзіў яму. Успомнім яго добрым словам. Хай будзе яму зямля пухам, а нам, жывым, хай помніцца і надалей яго жыццёвы подзвіг, яго місія, яго вера.

Іван АНТАНОВІЧ.

Просім слова!

Семнаццацігадовыя ўдзельнікі вайны — горшыя?

Прачыталі ў вашай газеце, што ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу пачалося абмеркаванне новага Закона аб ветэранах. У сувязі з гэтым мы хацелі б звярнуць увагу дэпутатаў на наступнае пытанне: чаму мы, якія нарадзіліся ў 1927 годзе і «трапілі» пад апошні прызыў 1944-га, дагэтуль не маем статусу ветэранаў вайны? Расія, Украіна, Казахстан даўно пайшлі на гэта, а мы, беларусы, што ваявалі ў адных і тых жа ўзводах, батальёнах і ротах, чамусьці аказаліся горшымі. Хіба не крыўдна?

З павагай

КАЗІНЕЦ І. П., ГУЗ І. Д., РАМАШЭЎСКІ Д. К., КАЛЕСНІКАЎ П. П., ДУДКО К. С.

г. Жыткавічы.

Ці дадуць зялёнае святло «зялёнаму» «Аўтасану»?

Пасля нядаўняга візіту беларускай дэлегацыі ў Польшчу на завод фірмы «Бус Трэйдзінг», міністэрства транспарту і камунікацый пакінула ў полі зроку магчымасць зборкі аўтобусаў для прыгарадных і міжгародніх перавозак.

Як паведаміў Міхаіл Міхейчык, нягледзячы на запэўніванні польскіх вытворцаў, турыстычны аўтобус «Аўтасан» не сертыфікаваны па стандарту «Еўра-2». Ва ўсякім разе, у Германію праз граніцу на ім не ўедзеш. Так што турыстычныя аўтобусы мы пакуль будзем набываць у вядомых еўрапейскіх вытворцаў. А на міжгародніх і прыгарадных аўтобусах «Аўтасан» беларускія пасажыры змогуць пакатацца, верагодна, ужо неўзабаве. Міністэрства транспарту і камунікацый прапанавала набыць аўтапаркам рэспублікі некалькі такіх машын. Рашэнне аб арганізацыі зборкі «зялёных» аўтобусаў у СЭЗ «Брэст» будзе прынята пасля іх доследнай эксплуатацыі.

Аўтобусы «Аўтасан», як сцвярджаюць польскія вытворцы, практычна не падвяргаюцца карозіі — амаль усе вузлы і агрэгаты маюць надзейную ахову, а абшыўка машыны выконваецца з пластыку і іншых сучасных матэрыялаў. «Аўтасаны» служаць 8—10 гадоў, пасля чаго падлягаюць спісанню. Яны маюць прывабны дызайн і каштуюць значна ніжэй, чым еўрапейскія аналагі. Тым не менш, беларускія спецыялісты мяркуюць, што прасцей давесці да ладу лідскі «ЛіАЗ», які сёння курсіруе паміж горадам і вёскай, чым наладжваць сістэму сервіснага абслугоўвання новага аўтобуса. Бо на першым этапе запасныя часткі для «Аўтасана» прыйдзецца набываць за валюту, пакуль не будзе наладжана іх вытворчасць у Беларусі, а на набыццё запчастак для «ЛіАЗа» дадатковыя сродкі не патрэбныя — тут даўно ўсё адпрацавана.

У Беларусі пакуль не вырабляюць толькі аўтобусы для міжгародніх перавозак. Патрэбнасці парка краіны год ад году ўзрастаюць, а таму вытворчасць аўтобусаў такога тыпу на сённяшні дзень уяўляецца рэальнай. Зрэшты, час пакажа.

Жанна КАТЛЯРОВА.

У гонцы за «зялёным змеем» беларусы прэтэндуюць на «лідэрства»

На прэс-канферэнцыі, прысвечанай праблемам наркаманіі і алкагалізму, якая прайшла днямі ў Грамадскім прэс-цэнтры Дома прэсы, былі агучаны наступныя лічбы: на сённяшні дзень на ўліку Міністэрства аховы здароўя знаходзяцца 3454 наркаманы і 165.800 алкаголікаў.

Як сведчыць практыка, сапраўдную карціну распаўсюджвання ў нашай краіне наркотыкаў і алкаголю гэтыя паказчыкі не адлюстроўваюць. Напрыклад, рэальная колькасць наркаманаў звычайна перавышае іх выяўленую колькасць у 5—10 разоў. Не адлюстроўваецца ў афіцыйнай статыстыцы і колькасць алкаголікаў, якія праходзяць лячэнне ў наркадыспансерах і медыцынскіх цэнтрах ананімна.

Таксама розныя лічбы прыводзяць розныя крыніцы наконт колькасці спіртнога, якое прыпадае ў год на аднаго беларуса. Без уліку саматужных вінаў, самагонкі і кантрабанднага спіртнога выходзіць, што кожны з нас высмоктвае за 12 месяцаў 4,8 літра алкаголю (цікава, што ў папярэднія гады гэты паказчык складаў 7-8 літраў). «Песімісты» ж сцвярджаюць, што беларусы, як і расіяне, «закладваюць за гальштук» у год 25 літраў спіртнога!

А паводле неафіцыйных даследаванняў, алкагольную залежнасць у Беларусі мае кожны чацвёрты мужчына. Між іншым, праверыць гэтую інфармацыю даволі складана, бо трэба ўлічваць той факт, што па дапамогу да ўрачоў звяртаецца далёка не кожны. Асабліва гэта датычыцца сельскага насельніцтва краіны.

Здаецца амаль неверагодным, але беларусам яшчэ ёсць чым ганарыцца: народ, які больш за ўсіх п'е ў Еўропе, аказваецца, не мы, а французы і італьянцы. Праўда, у гэтых краінах спажыванне спіртнога ў апошнія гады значна скарацілася, чым не можам пахваліцца мы. Ды і п'юць чужаземцы пераважна вінаградныя віны.

У Беларусі ж, наадварот, назіраецца зніжэнне спажывання вінаградных він і піва (напэўна, з-за высокіх на іх цэн) і павелічэнне колькасці выпітых моцных напояў і мацаванага віна.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПЫТАЛЬНІК

Камісія, выдаючы даведку, памылілася

Я інвалід трэцяй групы (агульнае захворванне), працую на будоўлі цесляром. На камісіі Лідскай МРЭК мне далі даведку аб тым, што я магу працаваць абы чатыры дні ў тыдзень, або скарочаны рабочы дзень, т. зн. 7 гадзін. Але ў [illegible] Прашу адказаць, ці ёсць такі дакумент?

Уладзімір УЛАСЕВІЧ, *г. Навагрудак.*

Ліст чытача быў разгледжаны ў Міністэрстве сацыяльнай абароны. [illegible] ная працягласць рабочага часу не болей як 36 гадзін у тыдзень устанаўліваецца для інвалідаў першай і другой груп. На жаль, гэтая норма закона не распаўсюджваецца на інвалідаў трэцяй групы. Хутчэй за ўсё, памылілася і ўвяла ў зман грамадзяніна Лідская МРЭК, якая беспадстаўна выдала яму даведку аб праве на льготы.

Хачу выступаць у зборнай

Паважаны «Пытальнік»!

Піша табе Лапцэвіч Валянціна з Пацейкаўскай школы. Я вучуся ў 11 класе. Займаюся спортам: валейболам, баскетболам, тэнісам. Кожны раз езджу на раённыя спаборніцтвы. Некалькі разоў ездзіла з гарадскімі школьнікамі на абласны баскетбольны турнір. Маю шмат грамат, пахвальных лістоў. Вельмі люблю спартыўныя гульні. І вось хачу я ў цябе запытаць, як можна трапіць у зборную рэспублікі.

Капыльскі раён, в. Пацейкі, **ЛАПЦЭВІЧ В.В.**

На жаль, Валянціна, ты не назвала свой дакладны ўзрост, хоць, зыходзячы з таго, што вучышся ў 11 класе, можна табе даць 15—16 гадоў.

У Беларускай федэрацыі баскетбола шкадуюць, але ў такім узросце ўжо позна думаць аб нацыянальнай зборнай, бо твае адораныя равесніцы ўжо даўно лічацца кандыдатамі ў асноўную каманду краіны.

Праўда, расстройвацца няварта. Супрацоўнікі БФБ параілі табе, Валянціна, звярнуцца ў спецыялізаваную дзіцячую школу «Гарызонт», дзе рыхтуюцца кадры для маладзёжнай зборнай Беларусі (тэл. 269-03-51), ці ў яшчэ адну сталічную ДЗЮСШ па тэл. 223-29-76.

Якімі льготамі яшчэ могуць карыстацца ліквідатары

Я працую вартаўніком у дзіцячым садзіку. За тыдзень набягае 50 гадзін, за месяц — 200 гадзін, з іх 128 — начных. Мне прадаставілі і аплацілі адпачынак працягласцю 15 працоўных дзён. Чаму? Я з'яўляюся ліквідатарам наступстваў катастрофы на ЧАЭС і па закону маю права на адпачынак працягласцю 24 працоўныя дні. І яшчэ — з 1 лютага 1997 года стаю ў чарзе на пуцёўку ў санаторый, але пакуль яе так і не атрымаў.

Якія льготы мае ліквідатар зараз?

А. ЛЯШЧЫНСКІ, *Нясвіжскі раён.*

Ліст чытача быў разгледжаны ў Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях. У адказе паведамляецца, што зараз дзейнічае Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 349 ад 01.09.95 г., у адпаведнасці з якім для ўдзельнікаў ліквідацыі наступстваў на ЧАЭС, што карысталіся льготамі па артыкулу 19 Закона «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС», прыпынена прадастаўленне шэрагу льгот. Гэта — атрыманне беспрацэнтнай пазыкі на будаўніцтва ці набыццё індывідуальных жылых дамоў, кааператыўнае жыллёвае будаўніцтва, бясплатны і льготны праезд на транспарце (п.п. 8, 9), аплату ў памеры 50 працэнтаў жылой плошчы і камунальных паслуг.

Захавана льготная ўплата падаходнага падатку, аднак, у адпаведнасці з законам «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб падаходным падатку з грамадзян» з 1.04.96 ільгота распаўсюджваецца на 10 мінімальных заработных плат у месяц. Астатнія льготы, выкладзеныя ў арт. 19 Закона, прадастаўляюцца ў адпаведнасці з указаным у ім парадкам.

Па тлумачэнні адносна атрымання кампенсацыі за нявыкарыстаную пуцёўку чытачу раяць звярнуцца ў Рэспубліканскі цэнтр па аздараўленню і санаторна-курортнаму лячэнню насельніцтва па адрасу: 220126, г. Мінск, пр. Машэрава, 21.

Педагог Астрамечаўскай школы мастацтваў Брэсцкага раёна Тацяна РАМАШУК вядзе заняткі з вучнем Сашам ГУНОСАВЫМ.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

ВЫШМАЛЬЦАВАНАЯ СЦЯНА

На адной з вулачак роднага гарадка раптам спыняюся. Перада мной сцяна. Сцяна адной з гарадскіх крамаў. Здавалася б, звычайная муроўка з белай цэглы. Але не. Калі прыгледзішся, то бачна, што на гэтай глухой цяпер сцяне калісьці было невялікае акенца, цяпер замураванае. А ад акенца на працягу ўсёй сцяны на ўзроўні метра паўтара шырокая цёмная паласа вышмальцаванай цэглы.

Чалавек, які помніць стасункі нашага жыцця недзе дзесяцігадовай даўнасці, здагадаецца. У той час у краме прадаваліся спіртныя напоі. Але не ў гандлёвай зале, а вось праз гэту невялікую цяпер замураваную «амбразуру». Ну а сцяна вышмальцаваная плячыма, рукавамі нашых суграмадзян, якія ў тыя недалёкія яшчэ часы гадзінамі прастойвалі ў чэргах за такімі жаданымі і маладаступнымі напоямі. А чаму гандлявалі не ў самой краме? Ды ніякія дзверы, ніякія вітрыны не вытрымалі б націску тысячных натоўпаў. Так, натоўпы ля адзінай на ўвесь райцэнтр спецыялізаванай крамы збіраліся тысячныя. Нездарма ж называлі ў народзе гэту вулачку «Фестывальнай». Што толькі ні ўчынялася над народам у тыя Гарбачовым благаслаўлёныя гады барацьбы з п'янствам! Бо змагаліся ж не з гэтай заганай, а ўвогуле са спіртным. І гэта не толькі продаж віна ці гарэлкі ў адной толькі краме на ўвесь трыццацітысячны гарадок, гэта не толькі абмежаванне па часе, па колькасці бутэлек «у адны рукі», не толькі размеркаванне віна ды гарэлкі праз талоны, якія персанальна выдаваліся ў органах савецкай улады. Было шмат іншага недарэчнага, незразумелага. Сёння ўжо і паўзабытага. Справядліва пісаў Аляксандр Твардоўскі:

«Какие только странности и страсти
Ни объявлялись на родной земле».

Першае, чаго дасягнулі арганізатары ўсенароднай барацьбы супраць алкаголю — паставілі ўвесь народ былога СССР у чэргі. Адсюль і вышмальцаваныя сцены. У чаргу ж станавіўся не толькі выпівака, які ніяк не мог дачакацца адзінаццаці гадзін. Такі выпівака якраз і лез без чаргі, нахрапам вырываў сабе апахмелку. У чаргу да спецыялізаваных вінных крамаў стала бабулька, якой трэба разлічыцца з памочнікамі па гаспадарцы, прыстойны чалавек, які чакаў гасцей, яшчэ не звыклых да чаю. У чаргу станавіўся народ.

Другое, чаго дасягнулі арганізатары недарэчнай кампаніі, — развілося самагонаварэнне, прычым так шырока, так паўнаводна, што паводка гэта не спадае і сёння, калі гарэлкай ды віном гандлююць ад рання да змяркання не толькі прадуктовыя крамы, але і такія «кропкі», дзе раней сустрэць бутэльку на прылаўку было ніяк немагчыма.

І трэці сумны вынік той кампаніі — рэзкае пагаршэнне якасці ўсяго, што прапануецца сёння дзяржаўным і кааператыўным гандлем пакупніку распаўсюджанага, але крыху спецыфічнага тавару штодзённага ўжытку. Сваю руку на Беларусі да гэтага прыклаў урад Кебіча, які таксама ўладна і бяздумна адмяніў манаполію не толькі на продаж, але і на выраб спіртнога. Менавіта тады народ пачалі прывучаць не выбіраць ля прылаўка тое, што смачней і не такое шкоднае, а браць тое, што даюць.

Праз больш чым дзесятак гадоў пасля пачатку гарбачоўскай антыалкагольнай кампаніі толькі чалавек зусім далёкі ад жыцця не будзе канстатаваць, што піць сталі значна больш. І зусім неразборліва. Мінулае дзесяцігоддзе прынесла ў грамадства столькі расчаравання, крыўды, адчаю, якія ў асноўным і «гасяцца», прытупляюцца з дапамогай гарэлкі. І вось робяцца першыя крокі ў новым наступленні на загану. Ды толькі зноў жа робяцца ранейшыя памылкі: наступ ідзе не на вытокі гэтай заганы, а на сам алкаголь.

Пачаў гэты артыкул з вышмальцаванай сцяны. Але ці толькі яны адны, вышмальцаваныя сцены мінулай няўдалай кампаніі, напамінаюць нам аб марнасці сляпога перайманне стэрэатыпаў, няўменні ўлічваць памылкі мінулых гадоў? Колькі вышмальцавана, зацёрта ў душах людзей добрага, простага, натуральнага для нармальнага чалавека.

Алесь КАСЦЕНЬ,

г. Паставы.

З ЗАЛЫ СУДА

КРЫВАВЫ БРАТ

Свой саракагадовы юбілей Аляксандр Паўловіч думаў адзначыць катэгарычным паваротам жыцця: хопіць, наседзеўся ўжо ў розных турмах-калоніях. Ажно чатыры разы «кукаваў» за згвалтаванне і крадзяжы, за што ўвогуле атрымаў пятнаццаць гадоў пазбаўлення волі. Так і сям'і не стварыў, дзетак не завёў. Праўда, у прамежках паміж калоніямі маладзіц не прапускаў, сужыцелькамі абзаводзіўся, якіх не вельмі цікавіла, асуджаны ён быў ці не.

І вось зараз — досыць, трэба за розум узяцца, да берага жыцця прыбіцца. Можа звязаць у рэшце рэшт свой лёс з Надзеяй, сужыцелькай, якая і бацьку яго пахаваць дапамагла, калі ён, Аляксандр, адбываў чарговы тэрмін у калоніі, і моўчкі пераносіла боль ад яго кулакоў, калі ён празмерна нажлукціцца спіртнога? А што ў першую чаргу неабходна з Вячаславам, братам, разабрацца, дык гэта факт. Тут справа такая: «зуб» на яго ў Аляксандра маецца. З-за чаго? Калі ён у чарговы раз загрымеў у калонію, Вячаслаў застаўся жыць з бацькам у трохпакаёвай кватэры (маці даўно памерла, а бацька другую жанчыну ў сям'ю не прывёў). Яны, гэта значыць, Аляксандр і Вячаслаў, пацішку прадавалі дамашнія рэчы і грошы пускалі на выпіўку. Але ў кватэры яшчэ сёе-тое заставалася, і Вячаслаў прапіў гэта ўжо адзін, без Аляксандра. Якое права ён меў на гэта? Нашчадкі ж яны ўдвух. Ніводнага пісьма не прыслаў брат яму ў калонію, ніводнай пасылкі. Больш таго, яго сяброўка і сужыцелька Надзя паведаміла яму ў калонію, што Вячаслаў пасля смерці бацькі прыватызаваў кватэру, а затым прадаў яе. Па-першае, чаму не ўзгадніў гэтае пытанне з ім, а па-другое, як будзе дзяліцца грашыма, якая доля іх перападзе яму, Аляксандру?

І вось мінула ўжо роўна трынаццаць дзён, як Аляксандр на волі. За гэты час ён тройчы напіваўся, як кажуць, «да чорцікаў». Сужыцелька, у кватэры якой ён знайшоў прытулак, маўчала. Бо ведала яшчэ з даўніх часоў: калі Паўловіч набярэцца спіртнога, становіцца зверам. Памятаецца, ён і бацьку не саромеўся ў такім стане браць за грудкі і яе, сваю каханку-сужыцельку, моцна лупцаваць. Пагаварыць жа з Вячаславам яму не ўдавалася: той быў у Полацку на заробках, а ў бацькавай кватэры жылі іншыя людзі. А знаёмыя і суседзі Паўловічаў гаварылі яму, што Вячаслаў ударыўся ў гарэлку, а кватэру не прадаў, а прайграў у карты, а сам жыў то ў падвале дома, то ў сужыцелькі.

Вядома, размовы гэтыя вяліся пад чарку. Падагрэты спіртным, ён сціскаў кулакі і пагражаў задушыць брата. Кампаньёны ж меркавалі: гарачыцца чалавек, трохі лішняга глынуў, ды нічога, браты разбяруцца, справа да крыві не дойдзе. І глыбока памыляліся.

23 ліпеня мінулага года Аляксандр прыйшоў з сужыцелькай на вуліцу Паўлава, дзе знаходзілася былая бацькава кватэра і дзе ў суседнім доме, па звестках знаёмых, у сваёй сужыцелькі ці сяброўкі з'явіўся брат. Выпіць ім выпала адразу ў дзвюх кампаніях. Вячаславу — таксама, толькі ў іншых. І калі ён праходзіў міма (а выпіўкі наладжваліся ў двары, каля пад'ездаў), Аляксандр грозна глянуў на яго. Той пайшоў далей, кінуўшы на хаду:

— Сашка, не кіпяціся, зараз вынесу выпіць.

Аляксандр жа моўчкі падняўся з месца, узяў нож кампаньёна, якім адкаркоўвалі бутэльку і рэзалі хлеб, і накіраваўся ў кватэру, куды пайшоў брат. Дзверы адчыніў Вячаслаў, і Аляксандр накінуўся на яго. Некалькі ўдараў ён нанёс брату па галаве рукамі і разбіў на ёй фарфоравы кубак, затым пусціў у ход нож: біў у грудзі, шыю і галаву. Няшчасны не паспеў нават аказаць яму ніякага супраціўлення, і пасля апошняга, дванаццатага па ліку, удару, мёртва асунуўся ў крэсла. Жанчына, якая знаходзілася ў кватэры і ўсё бачыла, знямела ад страху. Прыгразіўшы ёй, калі яна што пікне, Аляксандр выйшаў на двор і сказаў сужыцельцы, што ён «распісаў» твар брата сцізорыкам.

— Ды ты што? — спужалася тая і накіравалася ў кватэру.

Аляксандр пасунуўся за ёй. Сужыцелька спрабавала зрабіць Вячаславу штучнае дыханне, але ўсё было дарэмна. Забойца прапанаваў ёй выклікаць «хуткую дапамогу», а сам з запэцканымі крывёй рукамі, кашуляй і чаравікамі пайшоў... піць піва. Там яго і забрала міліцыя.

Калегія Гомельскага абласнога суда па крымінальных справах прызнала Аляксандра Паўловіча асабліва небяспечным рэцыдывістам, вінаватым у наўмысным забойстве брата, учыненым з асаблівай жорсткасцю, і прыгаварыла яго да пятнаццаці гадоў пазбаўлення волі ў калоніі асобага рэжыму.

Касацыйная скарга забойцы ў Вярхоўным судзе задавальнення не знайшла.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

КРЫМІНАЛ

ЧАТЫРОХ ВЕРХНЯДЗВІНСКІХ МЫТНІКАЎ ЧАКАЕ СУД

Пракуратурай Верхнядзвінскага раёна завершана расследаванне крымінальнай справы ў адносінах да чатырох мясцовых мытнікаў, якія абвінавачваюцца ў хабарніцтве. У прыватнасці, як сведчаць матэрыялы справы, гэтыя мытнікі, атрымаўшы хабар на агульную суму 30 тысяч долараў, бесперашкодна прапускалі аўтамабілі з рознымі таварамі ў Латвію.

Аляксей ТАРАНАЎ,
начальнік прэс-цэнтра Пракуратуры Беларусі.

КРЫМІНАЛ

ПРАЛІК ДЫРЭКТАРА?..

Як паведамілі газеце «Звязда» ў прэс-цэнтры Міністэрства ўнутраных спраў, Савецкім РАУС Мінска ўзбуджана крымінальная справа супраць дырэктара аднаго са сталічных адкрытых акцыянерных таварыстваў.

Ён падазраецца ў крадзяжы ў асабліва буйных памерах. Па інфармацыі прэс-цэнтра, кіраўніку таварыства інкрымінуецца крадзеж 425 мільянаў рублёў, якія належалі аднаму з паліграфічных прадпрыемстваў.

Ігар ГРЫШЫН.

І Ў ТУАЛЕЦЕ НЕЛЬГА РАССЛАБЛЯЦЦА

Масквічка, прадстаўніца адной фірмы, ехала на 21-м цягніку з Масквы ў Прагу. Пайшла ў туалет і забыла там сумачку.

Калі спахапілася і вярнулася, то сумачка, на радасць жанчыны, была на месцы, але калі зазірнула ў сумачку — вялікі смутак ахапіў яе.

Знікла 14.200 дойчмарак, 160 долараў ды поўная сума беларускіх рублёў. Заадно злодзей прыхапіў і каштоўныя рэчы.

Кінулася жанчына ў брэсцкую транспартную міліцыю, але там ёй толькі паспачувалі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ДОЛАРЫ БЫЛІ ФАЛЬШЫВЫЯ, А ГРАНАТЫ І ПАТРОНЫ САПРАЎДНЫЯ

І зноў — фальшывыя долары. Чарговая злачынная група, якая займалася іх незаконным захоўваннем і збытам, трапіла ў «сеткі» супрацоўнікаў дзяржбяспекі і аддзела ваеннай контрразведкі. Аб гэтым карэспандэнту «Звязды» паведамілі ў прэс-службе УКДБ па Гродзенскай вобласці.

Затрыманы двое жыхароў Гродна — ваеннаслужачы С і беспрацоўны М, які дагэтуль быў ужо двойчы асуджаны, яны спрабавалі рэалізаваць 3100 фальшывых долараў грамадзянам Расіі. Акрамя таго, у аднаго з затрыманых выяўлены тры гранаты маркі РГД-5, магазін з патронамі да пісталета Макарава і газавая зброя, а па месцы яго работы ў службовым сейфе — сакрэтныя тапаграфічныя карты. Узбуджана крымінальная справа.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Ртутная эпідэмія ў Віцебску

Сапраўдная ртутная эпідэмія абрушылася на Віцебск у апошнія 2 тыдні. Спачатку ў канцы студзеня ў 18-й школе горада было выяўлена больш як 2 кг ртуці, потым у школе № 45 шасцікласнік прынёс 10 грамаў ртуці з нібыта разбітага градусніка, і, нарэшце, 7 лютага — больш як 3 кг самай цяжкай з вядомых вадкасцей было знойдзена на смецевай пляцоўцы дома № 22 па вул. Чапаева Віцебска.

Увагу пенсіянера Кашырына, які раніцай пайшоў гуляць на двары, раптам прыцягнула вялікая бліскучая скараварка, якая валялася на зямлі. Ведаючы аб тым, што металы прымаюцца даражэй, Уладзімір Сцяпанавіч вырашыў падабраць скараварку і здаць яе ў свой час. Праз два дні Кашырын падумаў, што можна выкарыстаць скараварку больш рацыянальна, прынёс яе дадому, адкрыў накрыўку і ўбачыў там грушу, напоўненую чымсьці цяжкім. Адзін неасцярожны рух — і змесціва грушы выкацілася на падлогу калідора. Суседзі па камуналцы без цяжкасці вызначылі, што гэта ртуць.

Адразу ж была выклікана ГА, якая і забрала грушу разам з яе змесцівам. Скараварку ж памылі і пакінулі сабе. Санэпідэмстанцыя ў гэты няшчасны дом, ці, як яго называюць самі жыхары, «барак», так і не з'явілася. Крымінальная справа па гэтаму факту заведзена не была. Хоць у следчых органаў паявілася меркаванне аб масавай і шкодніцкай, у поўным сэнсе гэтага слова, уцечцы ртуці, і нават, магчыма, з аднаго з віцебскіх заводаў.

Хацелася б спадзявацца, што масавая ўцечка ртуці не з'яўляецца нейкай мэтанакіраванай і злой задумай, хутчэй за ўсё, прычына гэтага здарэння ў выпрацаванай гадамі звычцы цягнуць ўсё, што дрэнна ляжыць.

Таццяна КАРУКОВА.

«КАРАБЕЛЬ ПАЛЁЎ» РЫХТУЮЦЬ ДА ВЯЛІКАГА ПЛАВАННЯ

Да пачатку збожжаўборачнага сезона сёлетняга года ў Галоўным спецыялізаваным канструктарскім бюро ВА «Гомсельмаш» плануюць выпрабаваць шэсць збожжаўборачных камбайнаў «Палессе-Ротар», паведаміў генеральны канструктар ГСКБ Валянцін Шурынаў.

Як вядома, першы айчынны збожжаўборачны камбайн «Палессе-Ротар» нёс сваю працоўную вахту з лютага мінулага года. «Карабель палёў» праходзіў выпрабаванні ў гаспадарках Расіі, Украіны і Беларусі. Гадавы эканамічны эфект пры выкарыстанні гэтай тэхнікі ў параўнанні з «Дон-1500», паводле даных машынавыпрабавальных станцый, склаў ад 7 да 18 тысяч долараў, паведаміў Валянцін Шурынаў. Акрамя гэтага беларуская машына мае больш высокую прадукцыйнасць у параўнанні з камбайнам «Дон-1500», што дазваляе хутка ўбраць ураджай максімальна, без страт. За свой першы працоўны сезон збожжаўборачны камбайн «Палессе-Ротар» намалаціў рэкордны аб'ём — звыш 2 тысяч 100 тон зерня. Максімальны намалот у Беларусі традыцыйна складае каля 1 тысячы 800 тон за сезон.

У гэтым годзе першая партыя беларускіх збожжаўборачных камбайнаў будзе праходзіць прыёмачныя выпрабаванні. Да масавай зборкі машын на плошчах завода «Гомсельмаш», па словах Валянціна Шурынава, рэальна прыступяць ужо ў 1999 годзе.

Плануецца, што айчынны «карабель палёў» будуць набываць як беларускія, так і расійскія, і ўкраінскія гаспадаркі. Патрэбнасць у збожжаўборачнай тэхніцы сёння вялізная. У прыватнасці, расійскі парк павінен складацца з больш чым 500 тысяч машын, у той час як у сезон 1998 года рэальна будуць працаваць менш за 100 тысяч. Падобныя прапорцыі назіраюцца і ў беларускім парку. Новы ж камбайн акрамя вышэйпералічаных якасцяў яшчэ і каштуе менш, чым расійскі «Дон-1500».

Сёння ў Адміністрацыі кіраўніка дзяржавы рыхтуецца дакумент, згодна з якім ГСКБ ВА «Гомсельмаш» атрымае сродкі для завяршэння доследна-канструктарскіх работ па гэтаму праекту.

Жанна КАТЛЯРОВА.

ПЯТНІЦА, 13...

Здавалася б, звычайная дата на календары: усход Сонца — 7.34, заход — 17.15. Працягласць дня — 9.41. Позірк многіх людзей абавязкова прыкуюць гэтыя радкі. Але не сумнявайцеся, знойдуцца і тыя, у каго сэрца замрэ ў прадчуванні чагосьці незвычайнага, таямнічага, містычнага.

Страх перад лічбай 13 па прычыне сваёй распаўсюджанасці даўно ўжо атрымаў у спецыяльную назву — «трыскайдэкафобія». Наконт яе паходжання існуе цэлы шэраг тэорый, але ніводная з іх не лічыцца даказанай.

Найбольш распаўсюджаная звязана з апошняй вячэрай Ісуса Хрыста і 12 апосталаў, у выніку якой і ўзнікла асацыяцыя з непазбежнасцю гібелі (ці якой-небудзь іншай вялікай непрыемнасці) аднаго з удзельнікаў любой кампаніі з 13 чалавек. Вось чаму ў Францыі можна наняць(!) прафесійнага «чатырнаццатага госця» на выпадак, калі на вечарыне ці іншай сустрэчы збіраецца 13 удзельнікаў. А ў Англіі на банкетах прынята садзіць на 13-е крэсла плюшавага мядзведзя.

Вельмі распаўсюджана боязь лічбы 13 сярод, здавалася б, практычных і ўпэўненых у сабе немцаў — яе апасаецца кожны чацвёрты жыхар Федэратыўнай Рэспублікі. Калі ж гэтая нешчаслівая лічба прыпадае яшчэ і на пятніцу, то... Адзінай уцехай для такіх людзей служыць хіба тое, што гэтае злашчаснае супадзенне лічбы і дня тыдня бывае нячаста. На самай жа справе кожны год мае як мінімум адну пятніцу, якая супадае з 13-м чыслом месяца. Сёлета нам асабліва «пашчасціла» ў гэтым сэнсе: пятніца, 13-е ёсць і ў лютым, і ў сакавіку, і ў лістападзе.

Увогуле зафіксавана мноства розных здарэнняў, гісторый (многія з іх зусім не містычныя, проста кур'ёзныя ці нават смешныя), звязаных з лічбай 13. Напрыклад, аднаго амерыканца са штата Масачусетс трыскаідэкафобія прымусіла нават абачліва развесціся з жонкай пасля 12 гадоў у цэлым мірнага і спакойнага сямейнага жыцця. Пасля таго як 13-ты год мінуў, ён зноў ажаніўся са сваёй былой жонкай.

Фатальная роля лічбы 13 спадарожнічае жыццю многіх вядомых людзей, скажам, Рыхарда Вагнера. Вялікі нямецкі кампазітар нарадзіўся ў 1813 годзе, а дата яго смерці — пятніца, 13 лютага. Вагнер напісаў 13 опер, яго імя і прозвішча складаецца з 13 (лацінскіх) літар, а сума лічбаў года нараджэння (1+8+1+3) таксама роўная 13. Першая опера Р. Вагнера «Тангейзер» пацярпела фіяска ў Парыжы 13 сакавіка 1861 года, але і рэабілітавалася там жа 13 мая 1895 года (дарэчы, працу над гэтым творам кампазітар завяршыў 13 красавіка 1844 года). 13 гадоў правёў Вагнер у эміграцыі. Яго сябар Ферэнц Ліст у апошні раз наведаў яго 13 студзеня 1883 года, а год смерці кампазітара быў 13-м годам германскага адзінства.

З вялікай асцярожнасцю да гэтай лічбы (ці не беспадстаўна, на іх погляд) адносіліся і такія асобы, як Гектар Берліёз, Генрых Гейнэ, Джузэпэ Вердзі, Айседора Дункан, Эдгар По, Мэрылін Манро. А вось французскі кароль Людовік XIII(!) вельмі любіў лічбу 13. Таму ён ажаніўся з Ганнай Аўстрыйскай, калі той было 13 гадоў.

Магчымымі прычынамі боязі пятніцы як дня тыдня могуць быць наступныя. Згодна з Біблія́й, Ісус Хрыстос быў распяты ў пятніцу. Адам і Ева паспыталі ад дрэва пазнання, прынёсшы ў свет грэх, таксама ў пятніцу. У гэты ж дзень, як лічыцца, абое яны і памерлі. Самымі славутымі ахвярамі «пятнічных забабонаў» былі Напалеон і Бісмарк. Кажуць, імператар ніколі не праводзіў бітваў, а канцлер не падпісваў дагавораў і іншых важных дакументаў па пятніцах.

На шчасце, многія народы і пра пятніцу, і пра лічбу 13 кажуць і пішуць не толькі дрэннае. Так, у магаметан і індуістаў пятніца лічыцца шчаслівым днём, на які яны асабліва любяць назначаць вяселлі. А вось як гучыць галандская народная прымета: «У пятніцу закахаўся — хутка жэніцца». Пра гэта ж спявае і вядомая група «К'юэ»: «Па пятніцах я закаханы».

Так што адносьцеся як да пятніцы, так і да лічбы 13, а таксама да іх гарачага «сплаву», з філасофскім спакоем. Многія з нас лічбе 13 былі (ці бываюць) радыя як мінімум раз у год — у сувязі з 13-й зарплатай. Часам гэта прыпадае і на пятніцу...

ПА ІНІЦЫЯТЫВЕ НІЖНЯЙ ПАЛАТЫ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ Ў МІНСКУ ПРАВЕДЗЕНЫ «КРУГЛЫ СТОЛ» ПА ЭКАЛАГІЧНЫХ ПРАБЛЕМАХ

12 лютага ў Мінску, у памяшканні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, праведзены «круглы стол» па экалагічнай праблематыцы.

Адкрываючы пасяджэнне «круглага стала», намеснік старшыні парламенцкай камісіі Марыя Худая адзначыла, што за апошнія гады ў Беларусі зменшыліся выкіды ў навакольнае асяроддзе, скарацілася скідванне неачышчаных сцёкавых водаў.

Нягледзячы на пэўныя станоўчыя зрухі, сказала М. Худая, здароўе нацыі «вельмі непакоіць» парламентарыяў, паколькі за апошні час на 4 гады — да 68,6 года для жанчын і да 62 гадоў для мужчын — скарацілася працягласць жыцця жыхароў Беларусі, а смяротнасць перавышае нараджальнасць. На яе думку, трэба паставіць справу так, каб кожны ведаў: калі ён «дзейнічае дрэнна», то ён шкодзіць сам сабе і ўсім, хто яго акружае, і можа быць прыцягнуты за гэта да адміністрацыйнай або нават крымінальнай адказнасці.

Уладзімір ТРАЦЦЯКОЎ, БелаПАН.

БОЛЬШАСЦЬ РАСІЯН ВЫКАЗВАЮЦЦА ЗА ПАХАВАННЕ ЦАРСКІХ АСТАНКАЎ У ПЕЦЯРБУРГУ

Масква. Інтэрфакс. Расце колькасць расіян, якія лічаць, што астанкі царскай сям'і павінны быць пахаваны ў Санкт-Пецярбургу — ва ўсыпальніцы дынастыі Раманавых. Калі ў лістападзе мінулага года такой думкі прытрымліваліся 29 працэнтаў, то цяпер — 44 працэнты. Аб гэтым паведамілі «Інтэрфаксу» ў чацвер у фондзе «Грамадская думка».

Лічаць, што Раманавых трэба пахаваць у Екацярынбургу — там, дзе сям'я была расстраляна, 28 працэнтаў апытаных (з лістапада іх колькасць не змянілася). У Маскве — ва ўсыпальніцы роду Раманавых — такой думкі цяпер прытрымліваюцца 9 працэнтаў рэспандэнтаў (супраць 18 працэнтаў у лістападзе). Называюць у гэтай сувязі іншае месца (як правіла там, дзе астанкі былі знойдзены) 4 працэнты апытаных (было — 5 працэнтаў). Не змаглі адказаць 15 працэнтаў (у лістападзе такіх было 20 працэнтаў).

ЯКУБОЎСКІ АДПРАЎЛЕНЫ ПА ЭТАПУ Ў НІЖНІ ТАГІЛ

Санкт-Пецярбург. Інтэрфакс. Дзмітрый Якубоўскі 6 лютага 1998 года адпраўлены па этапу ў Ніжні Тагіл Свярдлоўскай вобласці на Урале. Аб гэтым «Інтэрфаксу» ў чацвер паведаміў намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення ўнутраных спраў Санкт-Пецярбурга і Ленінградскай вобласці генерал-маёр Уладзімір Спіцнадзель.

Паводле яго слоў, з Масквы прыбыў нарад для этапіравання асуджанага Якубоўскага адбываць атрыманае пакаранне ў адну з калоній Свярдлоўскай вобласці. 18 лістапада 1996 года Санкт-Пецярбургскім гарадскім судом Дзмітрый Якубоўскі быў прызнаны вінаватым у саўдзеле ў крадзяжы рукапісаў з Расійскай нацыянальнай бібліятэкі ў снежні 1994 года і прыгавораны да пяці гадоў пазбаўлення волі. У перыяд расследавання справы аб крадзяжы рукапісаў Д. Якубоўскі таксама быў абвінавачаны ў збіванні сакамерніка ў следчым ізалятары Санкт-Пецярбурга № 1 «Крыжы», дзе ён утрымліваўся з 20 снежня 1994 года.

УСЁ ПРА ЎСЁ

ЛЕЧАЦЬ БЯССОННІЦАЙ

Вядома, што некаторыя людзі лечацца сном. А вось псіхіятры з Мюнстэрскага універсітэта ў Германіі прапаноўваюць лячыць дэпрэсію ... бяссонніцай. Пацыента будзяць а палове другой ночы, прымушаюць скакаць, займацца гульнямі, спортам. Вынік аптымістычны: з 31 хворага, якія лячыліся, у 23 самаадчуванне палепшылася.

САБАКА ДАРАЖЭЙ ЗА МУЖА

У Лондане не так даўно было праведзена апытанне аб ролі жывёл у грамадстве. На пытанне «Хто вам даражэй за ўсіх?» былі атрыманы адказы, якія прымусілі задумацца. Трэць шматлікага кола аматараў жывёл заявілі, што сабакі і кошкі даражэй для іх, чым грошы і работа, а кожная дзесятая жанчына прызналася, што сабака ёй даражэй за мужа.

Падобна, што і ў нашай краіне можна атрымаць падобныя вынікі, бо большасць гледачоў на выстаўках сабак і кошак — жанчыны.

АПТЫМІЗМУ НЕ ГУБЛЯЕМ!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Тут нават, скажу вам, патрэбна нейкая асобая інтуіцыя, каб «трапіць» у змазку. Просты прыклад: стартавалі вы, а праз 15 хвілін прыгрэла сонца, і траса крыху «паплыла». Усё, канец той мазі, што накладвалі перад стартам! Разумееце мяне? Таму я лічу, што ў нашым выпадку недзе і Святлана праўду кажа (лыжы ў яе і сапраўды не вельмі «ішлі»), а недзе і трэнеры (не спецыяльна ж яны «дыверсію» супраць спартсменкі ўчынілі).

— Аляксандр Міхайлавіч, наперадзе ў нашых біятланістаў працяг спаборніцтваў на Алімпіядзе, таму, прабачце за банальнасць, аб прагнозах...

— У адным я ўпэўнены, што і Алег Рыжанкаў, і Вадзім Сашурын, і Саша Папоў, і Лёша Айдараў, і тая ж Святлана Парамыгіна яшчэ могуць рэальна разлічваць на медалі. А што яны будуць «біцца не шкадуючы жывата свайго», не сумняваюся ні на хвіліну.

— І апошняе. Перад Алімпіядай вы планавалі нейкую мінімальную колькасць алімпійскіх медалёў для беларускіх біятланістаў?

— Не планавалі, але дакладна разлічвалі хоць бы на адну любой вартасці. А калі больш будзе, то і лепш — маслам кашу не сапсуеш.

— Дай Бог, каб нашы хлопцы і дзяўчаты пабольш таго масла прывезлі...

Алесь СІВЫ

ПРАДСТАЎНІКІ ФСБ І САВЕТА БЯСПЕКІ РАСІІ НАЗЫВАЮЦЬ ПРАВАКАЦЫЯЙ ЗАЯВУ КІРАЎНІКА СЛУЖБЫ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БЯСПЕКІ ЧАЧНІ

Масква. Інтэрфакс. Сцвярджэнне кіраўніка Службы нацыянальнай бяспекі Лечы Хултыгава аб магчымых «штучных землятрусах, якія могуць быць выкліканы ФСБ РФ у Чачні», трэба ўспрымаць як «зламысную правакацыю». Аб гэтым заявілі «Інтэрфаксу» ў Цэнтры грамадскіх сувязяў ФСБ. «Любы думаючы чалавек, — сказаў прадстаўнік ФСБ, — а тым больш той, хто хоць крыху разбіраецца ў фізіцы, цудоўна разумее, што гэта глупства». Такую ж ацэнку далі сцвярджэнням Л. Хултыгава і ў прэс-службе Савета бяспекі Расіі.

ЦУДОЎНАЯ «ПЯЦЁРКА» І ВАРАТАР

МАТЧ-ПРАГНОЗ СТАГОДДЗЯ!

Сённяшні хакейны матч на Алімпійскіх гульнях у Нагана не пакіне, бадай што, самага лянівага аматара спорту. Зборная Беларусі упершыню (!) на Алімпіядзе (!!) сустрэнецца з мацнейшай зборнай Канады (!!!). А калі яшчэ пераможа (!!!!)...

Прагнозаў на сустрэчу хоць адбаўляй, і хоць рабіць іх, як кажуць, справа няўдзячная, аднак мы вырашылі адысці ад традыцыі, стварыўшы дзве амаль што хакейныя каманды прагназістаў. Знаёмцеся: «Каманда-мара журналістаў «Звязды» супраць «Каманды-мары зборнай «клубаў»!

Зборная «клубаў»:

1. На браме будзе стаяць непаўторна прыгожая і незвычайна таленавітая неаднаразовая чэмпіёнка Еўропы па лёгкай атлетыцы Наталля ДУХНОВА. Яна мяне літаральна здзівіла сваёй логікай: «Колькі перыядаў? Тры? Па колькі хвілін? Па дваццаць? Тры на дваццаць? 5:2 на карысць Канады».

2-3. У абароне звяно вядомага гросмайстра Барыса ГЕЛЬФАНДА і народнага пісьменніка Беларусі Івана ШАМЯКІНА. Іх разважлівасць, спадзяюся, не дасць падставу сказаць: «Пасляшыш — людзей насмяшыш». Варыянт Барыса — з лікам 5:3 выйграюць канадцы, Іван Пятровіч таксама за замор-цаў — 3:2.

4-5-6. У нападзенні па цэнтру гуляе рэкламны менеджар АП «Крыніца», якое, дарэчы, з'яўляецца генеральным спонсарам беларускай зборнай Аляксандр ЛІМАНОЎСКІ — выйграюць беларусы — 6:5 (шэф жа хутка з Алімпіяды вернецца!). Па краях прадстаўлены начальнік Магілёўскага аблспарткамітэта Уладзімір АЛАДЗЬЕЎ (5:3 на карысць Канады) і дружалюбная неаднаразовая алімпійская чэмпіёнка па фехтаванню Таццяна САМУСЕНКА (4:4).

Хацелі яшчэ, праўда, узяць у запас народнага паэта Беларусі Ніла ГІЛЕВІЧА, але той як адрэзаў: «Галубок ты мой! Я не ведаю, у які бок шайбу хто пуляе, а вы мяне на матч-прагноз паставіць хочаце».

Каманда журналістаў «Звязды»:

1. На варотах непаўторна прафесійны (па сакрэту скажу, што ён як стане на тыя вароты, дык і шайбе не будзе куды заляцець. Жартую!) Уладзімір ЗДАНОВІЧ — 2:2.

2-3. Звяно Дзмітрыя БАБІНА (12:5 на карысць канадцаў) і цудоўнага іграка Віктара ТУМАРА (4:1 — за канадцамі).

4-5-6. Тройка нападзення: Сяргей КУРКАЧ (яго звычайна на левы фланг ставяць) — 5:2 на карысць канадцаў, Анатоля СЛАНЕЎСКАГА (бывае, справа як дасць, дык і заметкі сваёй у газеце не заўважыш) — 3:1 — віват, Канада! і Людмілы СВІДРЫЦКАЙ (у нас галоўны бухгалтар заўсёды цэнтральная фігура) — 4:1 — ізноў-такі за канадцамі.

Такі вось расклад! А паглядзім хто пераможа заўтра.

Вольны ігрок Алесь СІВЫ (Канада — Беларусь — 6:1).

КАНІКУЛЫ Ў АДЭСЕ

Гэты расказ, запісаны са згоды і са слоў мінскай настаўніцы Ліліяны Канстанцінаўны Новік, уражвае сваёй унікальнай жорсткасцю ў дачыненні да дваіх маладых людзей — самой Ліліяны Канстанцінаўны (тады проста Лiлii— школьніцы 6-га класа) і яе стрыечнага брата Андрэя, студэнта прэстыжнай маскоўскай ВНУ. Да лічбы 13 і пятніцы гэтая гісторыя, якая адбылася больш як 20 гадоў таму, мае самыя аддаленыя дачыненні. Хіба што галоўнай гераіні ў тое лета споўнілася 13 гадоў...

— На Чорнае мора мы ездзілі адпачываць даволі часта, — расказвае Лілія Канстанцінаўна. — З адпачынку заўсёды вярталіся загарэлыя, вясёлыя, поўныя сіл. Спадзяваліся, што так будзе і на гэты раз. Я закончыла шосты клас, а брат — 3-ці курс Маскоўскага інстытута міжнародных адносінаў. Быў канец жніўня. Канікулы тады мы праводзілі ў Аркадзіі (адзін з раёнаў Адэсы). Брод выцягнуты ўздоўж бухты на даволі значную адлегласць. Цэнтр Адэсы мы ведалі даволі добра, а вось ускраіны значна горш. Дык вось, заканчвалася лета, заканчваліся канікулы, і мы, сабраўшы рэчы, рушылі на вакзал. Спазняліся на цягнік, а таму сталі лавіць таксі. Гэта аказалася марнай справай — усе машыны з шашачкамі праносіліся міма. Нарэшце, на наша галасаванне спынілася бэжавага колеру «Волга». Акрамя вадзіцеля там, на заднім сядзенні, знаходзіліся яшчэ двое мужчын. Ніякага ценю сумненняў у нас не было, таму мы спакойна ўселіся ў машыну: я спераду, брат — побач з двума іншымі пасажырамі на заднім сядзенні. «Волга» газанула і рванула наперад.

Першае трывожнае сумненне з'явілася ў мяне пасля таго, як адзін з мужчын, што сядзелі ззаду, спыніўшы машыну, сходзіў да газетнага кіёска купіць цыгарэт. Пасля таго, як ён зноў сеў у аўтамабіль, брат аказаўся заціснутым з двух бакоў гэтымі мужчынамі. Але, нагадаю, мне тады было 13 гадоў, і сур'ёзнага значэння я гэтаму не надала.

Праз нейкі час дарога падалася нам занадта доўгай. Брат спытаў у вадзіцеля, чаму ён едзе да вакзала не прамой дарогай, на што той адказаў банальна: «Там рамонт». Але, як пазней расказваў сам Андрэй, у гэты момант ён ужо разумеў, што не ўсё тут чыста. Ён папрасіў спыніць машыну. І ў гэты момант яму ў бок уперлася лязо доўгага вузкага нажа. Брат адразу абмяк, а мяне ззаду прыціснулі за шыю так, што я ледзь дыхала.

Спынілася машына на... могілках. Трэба сказаць, што Адэса, акрамя ўсяго іншага, славілася і сваімі могілкамі — прыгожымі, дагледжанымі, з помнікамі — сапраўднымі творамі мастацтва. Былі тут і пахаванні ў скляпах для багатых гараджан. Вось каля аднаго з такіх скляпенняў і спынілася «Волга». Нам загадалі выйсці. Мы не былі выхаваныя на баевіках, як сучасная моладзь, таму не маглі аказаць ніякага супраціўлення. У мяне быў шок, і я нават не плакала. Тым часам двое мужчын адсунулі гранітную пліту на самай макаўцы бяседкі, якая ўзвышалася над магілай метра на паўтара, прымацавалі вяровачную лесвіцу і загадалі Андрэю спускацца ўніз, а мяне, паколькі я не магла зрушыцца з месца, проста ўкінулі туды. Калі вочы прывыклі да цемры, мы ўбачылі гэтую жудасную карціну, якая і сёння часам стаіць перад вачыма: сярод склепа (а гэта было памяшканне памерам з кухню ў кватэры) на ўзвышэнні стаяла труна — багатая, абабітая аксамітам. Зверху нам загадалі адкрыць яе. Першае, што я ўбачыла, — масіўны залаты пярсцёнак, які чамусьці ляжаў, а не быў надзеты на палец. Нам загадалі зняць таксама завушніцы, каралі, гадзіннік. Мяне стала ванітаваць, і я адышла ў кут. І толькі тут я адчула холад. Гэта было першае пачуццё, якое я зведала. Усё, што адбывалася да таго, успрымалася як у нейкім тумане. Брат сабраў залатыя і каштоўныя рэчы нябожчыцы і панёс іх наверх. Мы спадзяваліся, што нас пасля гэтага выпусцяць, як абяцалі, але як толькі здабыча аказалася ў руках рабаўнікоў, гранітная пліта закрылася. Лесвіцу яны таксама забралі. Адсунуць пліту не было ніякай магчымасці: мы не даставалі да яе. Уяўляеце стан дваіх маладых людзей — страх, адчай. Мы не ведалі, што рабіць, і ў поўнай цемры хутка страцілі ўяўленне часу: не ведалі нават, дзень на вуліцы ці ноч. Ад холаду бараніліся наступным чынам: абадралі аксамітную абіўку труны і, ухутаўшыся, сядзелі цесна прыціснуўшыся ў кутку. Есці не хацелася. Мучыла толькі смага. Яе мы ўтаймоўвалі, злізваючы кропелькі расы на гранітных сценках.

Шчыра скажу: выратаваць нас мог толькі цуд. І ён адбыўся. Я добра памятаю той дзень. Мы прачнуліся ад нейкага шоргату: адсоўвалася гранітная пліта. Хутка бліснула сонечнае святло, ад якога мы ледзь не асляплі. Мы закрычалі, колькі было сіл. Зверху ў адказ пачуўся тупат ног.

Поўнага вызвалення мы дачакаліся толькі праз гадзіну, калі з'явілася міліцыя. Нас дасталі наверх. Высветлілася, што радня нябожчыцы ў той дзень вырашыла памянуць яе, і хтосьці прыйшоў прыбраць магілку. У гэтага чалавека, як нам пасля сказалі, ад нашых крыкаў здарыўся інфаркт, і ён у цяжкім стане быў дастаўлены ў бальніцу. Мы давалі падрабязныя паказанні ў міліцыі, яны былі запратакаліраваны. Усё гэта працягвалася некалькі дзён. Брат пазваніў дамоў — маёй маме і бабулі, якія ўжо моцна хваляваліся, бо ўжо два дні як мы павінны былі быць дома. Андрэева мама Юлія — геолаг, у той час яна знаходзілася з экспедыцыяй на Цянь-Шані.

Нас пасадзілі на поезд. Толькі тут я ўбачыла, што мой 20-гадовы брат Андрэй амаль увесь сівы...

Прайшло столькі гадоў. Пасля гэтага я яшчэ некалькі разоў прыязджала ў Адэсу — не адпачываць, проста наведаць сяброў дзяцінства. Я панічна баюся гэтага горада, я баюся заставацца ў ім адна. І нават тут, у Мінску, я не хаджу на могілкі. Калі памерла мая любімая бабуля (дарэчы, яна адзіная з усёй нашай сям'і не ведала аб тым, што здарылася з яе ўнукамі), я не праводзіла яе на могілкі. І нават на Радаўніцу я ніколі не хаджу на яе магілку. У роце ў мяне часта з'яўляецца металічны прысмак гэтых сцен, якія я лізала, калі хацелася піць. Многія дэталі забыліся, але прысмак гранітных сценак — вільгаць з зямлёй — ён ёсць.

Сёння я нармальна жыву: у мяне выдатная сям'я; муж, дзве дачкі, добрая работа. Адзіная непрыемнасць — гэта непрыманне Адэсы. Нягледзячы на тое, што там жыве Міхаіл Жванецкі, якога я вельмі люблю.

Вольга РАМАНЮК.

ПОГЛЯД

ДЗВЕ ВАЙНЫ

Дзевяць гадоў таму, 15 лютага 1989 года, скончылася апошняя вайна, у якой давялося ўдзельнічаць і гінуць беларускім хлопцам. Перастаўшы быць часткай звышдзяржавы, Беларусь па-іншаму стала назіраць за лакальнымі ўзброенымі канфліктамі, якія час ад часу скаланаюць планету. Не выключэнне і чарговы крызіс у Персідскім заліве, які з дня на дзень можа выліцца ў паўнамаштабную баявую аперацыю.

Невялікія і не надта развітыя (у эканамічным сэнсе) дзяржавы, да якіх належыць і Беларусь, за падобнымі канфліктамі, як правіла, назіраюць збоку. Выключэнне — тыя краіны, якія непасрэдна мяжуюць з крытычнай зонай і для якіх дыктатарскі рэжым у Іраку ўяўляе рэальную небяспеку. Да прыкладу, Кувейт ужо зведаў каварства Садама Хусейна ў 1991 годзе. Дзве іншыя невялікія арабскія краіны Персідскага заліва — Бахрэйн і Аман — таксама непакояцца за недатыкальнасць свайго нафтавага дабрабыту і таму гатовы дапамагаць амерыканскім вайскоўцам у правядзенні ўзброенай аперацыі.

Нікога не здзіўляе, што Беларусь услед за Расіяй і большасцю арабскіх краін падтрымлівае намаганні па мірнаму ўрэгуляванню канфлікту і адхіляе ідэю прымянення сілы. Як зусім натуральна ўспрымаецца і тое, што суседняя з намі Польшча займае зусім іншую пазіцыю: Варшава не толькі падтрымлівае жорсткія меры з боку ЗША ў адносінах да іракскага рэжыму, але і гатова аказаць магчымую ваенную дапамогу ў правядзенні аперацыі.

Новы сусветны парадак, які ўсталёўваецца на планеце пасля заканчэння «халоднай» вайны, для беларусаў выгадны хоць бы тым, што ўпершыню за шмат стагоддзяў нам не трэба плаціць за сутыкненне чужых інтарэсаў і амбіцый. Дыпламатычная падтрымка таго ці іншага боку, які задзейнічаны ў канфлікце, — бяскрыўдная і мізэрная цана на фоне тых стратаў, якія несла Беларусь нават пасля другой сусветнай вайны, плацячы жыццямі сваіх грамадзян і вялікімі фінансавымі выдаткамі. (Прыгадаем узброеныя канфлікты ў Карэі, В'етнаме, Егіпце, Анголе.)

Для дзяржавы, якая прэтэндуе на першыя ролі ў свеце, удзел у вялікіх ці малых войнах амаль непазбежны. З сумам і шкадаваннем мы назіраем за тым, як у Расіі застарэлы боль афганскай авантуры аказаўся заслоненым новай, яшчэ больш жахлівай драмай — чачэнскай. І цяпер ужо відавочна: Паўночны Каўказ для Расіі на доўгія дзесяцігоддзі ператворыцца ў пастаянны ачаг нестабільнасці, у крыніцу тэрарызму і злачыннасці. Можна толькі паспачуваць тым расійскім маці, сынам якіх суджана несці службу дзе-небудзь у Дагестане, Паўднёвай Асеціі ці на Стаўраполлі.

З Афганістана ў беларускія гарады і вёскі не вярнулася 711 хлопцаў. 850 з тых, хто ўдзельнічаў у вайне, атрымліваюць інвалідскія пенсіі. Аднак тая бессэнсоўная вайна страшная не толькі гэтым. Для афганцаў вывад савецкіх войск праблемы не вырашыў: грамадзянская вайна ў краіне працягваецца па сённяшні дзень.

Іракскі канфлікт для нас — чужы. Прынцыпы гуманнасці прымушаюць заклікаць да стрыманасці, думаць пра тых простых арабаў, якія могуць пацярпець у выніку амерыканскіх бамбардзіровак. А з другога боку, як адчуваюць сябе людзі ў суседніх з Іракам краінах, рызыкуючы аказацца ахвярамі хімічнай або бактэрыялагічнай зброі, якую здольны прымяніць непрадказальны дыктатар? Урэшце, як не паспачуваць самім іракцам, якія, жывучы ў адной з самых багатых нафтай краін Блізкага Усходу, вымушаны пакутаваць ад голаду і хвароб толькі таму, што іх славалюбівы і амбіцыйны прэзідэнт кінуў выклік усёй сусветнай супольнасці і ў выніку апынуўся ў міжнароднай ізаляцыі і эканамічнай блакадзе.

На зары незалежнасці Беларусь аб'явіла аб тым, што імкнецца зрабіць сваю тэрыторыю бяз'ядзернай зонай, а дзяржаву — нейтральнай. Гэтыя прынцыпы замацаваны і ў дзеючай сёння Канстытуцыі. Да іх поўнай рэалізацыі шлях няблізкі. Але па ім трэба ісці.

Валянцін ЖДАНКО.

Толькі факт

● Па ацэнцы Міністэрства статыстыкі і аналізу, у 1997 годзе ў Беларусь **прыбыло** 31,1 тысячы чалавек, **выбыла** ж за гэты час 17 тысяч.

● За мінулы год у рэспубліцы **рэфарміраваны 596 прадпрыемстваў** (192 — рэспубліканскай і 377 — камунальнай уласнасці). На 178 з іх створаны адкрытыя АТ, 178 — прададзены з аукцыёна, 41 — па конкурсу. Выкуплены калектывамі 76 арэндных прадпрыемстваў.

● У мінулым годзе 529 жыхароў Гомельскай вобласці, у тым ліку 120 дзяцей, **прызнаны інвалідамі** ў выніку аварыі на ЧАЭС.

● Брытанскі часопіс «Эканаміст» сведчыць, што **самым дарагім горадам у свеце** для прыезджых з'яўляецца Токіо, наступныя месцы займаюць японскія гарады Осака і Кобе, а далей Масква і Ганконг.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

ЭКС-КІРАЎНІК СЛУЖБЫ БЯСПЕКІ ГРУЗІІ ЗНОЎ У ВЫШУКУ

Група амерыканскіх экспертаў вылецела ў Грузію, каб аказаць дапамогу ў расследаванні замаху на жыццё прэзідэнта Шэварднадзе. Прадстаўнік Міністэрства бяспекі Грузіі паведаміў, што ў Тбілісі знойдзены аўтамабіль са зброяй, рацыяй і боепрыпасамі, які выкарыстоўваўся ў час замаху. Грузінскія праваахоўныя органы падазраюць у арганізацыі замаху былога шэфа службы бяспекі рэспублікі Ігара Геаргадзе, які хаваецца ў Расіі. Расійскія ўлады аддалі загад затрымаць Геаргадзе.

РАСІЯ ЗБІРАЕЦЦА ДАПАМАГЧЫ АФГАНІСТАНУ

Савет расійскай Дзярждумы прыняў учора рашэнне прапанаваць прэм'ер-міністру Чарнамырдзіну накіраваць гуманітарную дапамогу пацярпелым ад землятрусу ў Афганістане. Для дастаўкі грузаў прапануецца выкарыстоўваць ваенна-транспартную авіяцыю. Аб'ём дапамогі не ўдакладняецца.

ЗША ўжо накіравалі ў раён бедства лекі, коўдры і вопратку на мільён долараў.

ЗАБІТЫ ВЕНГЕРСКІ ГАЗЕТНЫ МАГНАТ

У сераду ў цэнтры Будапешта быў забіты адзін з вядучых венгерскіх прадпрымальнікаў — газетны магнат Януш Феньё. Забойца расстраляў яго машыну з аўтамата, калі яна спынілася на чырвонае святло святлафора. Злачынцу ўдалося знікнуць.

Феньё ўзначальваў інфармацыйны холдынг «Віко».

ЗША І ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ АДХІЛІЛІ НОВУЮ ПРАПАНОВУ ІРАКА

ЗША і Вялікабрытанія катэгарычна адхілілі новую прапанову Ірака аб парадку інспекцыі аб'ектаў, заявіўшы, што яна не адпавядае патрабаванням Савета Бяспекі ААН. Ірак прапанаваў, каб генеральны сакратар ААН сфарміраваў спецыяльную камісію, якой будзе прадастаўлена магчымасць абследаваць 8 прэзідэнцкіх палацаў. ЗША і Вялікабрытанія падкрэслілі, што Ірак не мае права ставіць умовы. Германія заявіла, што поўнасцю падтрымлівае рашэнне выкарыстаць сілу супраць Ірака ў выпадку неабходнасці.

АМЕРЫКАНЦЫ ХАЦЕЛІ КУПІЦЬ «РАБОЧАГА І КАЛГАСНІЦУ»

Скульптурная група Веры Мухінай «Рабочы і калгасніца» не падлягае дэмантажу і продажу. Пра гэта заявіў прадстаўнік упраўлення дзяржкантролю аховы памятнікаў Масквы Аляксандр Салаўёў, які назваў скульптуру «нацыянальным набыткам краіны». Заява выклікана пісьмом амерыканскай фірмы з просьбай дазволіць ёй набыць «Рабочага і калгасніцу».

Манумент быў створаны з ліставой сталі ў 1937 годзе да сусветнай выставы ў Парыжы і дасягае 24 метраў у вышыню.

Паводле паведамленняў радыё «Свабода», «Голас Амерыкі» і «Радыё Расіі».

БУДУЧЫНЯ ЗА МАЛЫМІ ФОРМАМІ?

Буйныя вытворцы аўтамабіляў усё часцей у сваіх новых распрацоўках засяроджваюцца на аўтамабілях малых памераў. У перанасычаных транспартам гарадах Еўропы гэтыя кампактныя малалітражкі маюць у выкарыстанні шэраг бясспрэчных пераваг у параўнанні з буйнымі машынамі.

Фота Інтэр-Нацыёнес.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

На што толькі людзі не б'юцца аб заклад? Хтосьці ўзбіраецца на вярхушку Эйфелевай вежы па лесвіцы на веласіпедзе, другі на руках здзяйсняе пераход ад пачатку да канца Елісейскіх палёў. А днямі адзін 36-гадовы парыжанін пераадолеў гэту самую знакамітую авеню французскай сталіцы верхам на пародзістым кані. Задумка амаль што ўдалася. Коннік позна ноччу дабраўся (дарэчы, са скорасцю іншых удзельнікаў дарожнага руху — аўтамабіляў і матацыклаў) да Трыумфальнай аркі. Але там паліцыя забрала яго ва ўчастак.

Яму прыйшлося заплаціць штраф. Вартавыя парадку знайшлі ў архівах адзін дакумент, у адпаведнасці з якім коннікам дазволена рухацца па парыжскіх вуліцах трушком, але ніяк не галопам.

ІТАР—ТАСС.

Палітычная злабадзённасць заўсёды надавала асаблівую пікантнасць традыцыйнаму карнавалу ў Рыо-дэ-Жанейра. Мяркуючы па рэпетыцыях шэсця, у гэтым годзе ўдзельнікі свята збіраюцца ўдзяліць увагу амурным прыгодам, якія прыпісваюцца прэзідэнту ЗША. Двое мужчын ужо прадэманстравалі свае карнавальныя ўборы, у якіх яны падобныя на аб'екты захаплення Клінтана — Полу Джонс і Моніку Левінскі.

Асашыэйтэд Прэс.

Ад чаго абвальваюцца столі ў будынках? У Вялікабрытаніі столь абвалілася ў ніжняй палаце парламента. Як вызначылі спецыялісты, клей, які ўмацоўваў дубовую пліту, не вытрымаў высокай вільготнасці і тэмпературы паветра ў памяшканні. А што ж стварыла «неспрыяльныя атмасферныя з'явы» ў палаце? Пэўна прычынай сталі... спрэчкі апошніх дзён па такой гарачай тэме, як павышэнне зарплаты ўрадавым чыноўнікам.

«Труд».

БЕЛАРУСКІ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКІ КАЛЯНДАР

13 лютага

60 гадоў (1938) Мінскаму лінгвістычнаму універсітэту (да 1993 — Мінскі педагагічны інстытут замежных моў).

20 гадоў назад (1978) Інстытутам фізікі АН Беларусі на ВДНГ Беларусі ўпершыню ў СССР наладжана выстаўка мастацкай галаграфіі.

125 гадоў з дня нараджэння (1873-1938) Ф. І. Шаляпіна, рускага спевака.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	7.34	17.14	9.40
Віцебск –	7.28	17.00	9.32
Магілёў –	7.23	17.03	9.40
Гомель –	7.17	17.04	9.47
Гродна –	7.49	17.30	9.41
Брэст –	7.45	17.34	9.49

МЕСЯЦ

Поўня 11 лютага

З 20.52 — 17-я месяцавыя суткі. Месяц — у сузор'і Дзевы.

ІМЯНІНЫ

Пр. Кіра, Іаана, Афанасіі, Феадоціі, Феакцісты, Еўдаксіі, Нікіты

К. Рыгора, Кацярыны

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, па паўднёваму захаду невялікі снег, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Віцебску — 5—7, Магілёве — 4—6, Мінску і Гомелі — 1—3 градусы марозу, Гродне — каля нуля, Брэсце — 1—3 градусы цяпла.

У наступныя двое сутак: 14-га ўдзень на захадзе рэспублікі снег, месцамі на дарогах галалёдзіца; 15-га на большай частцы тэрыторыі ападкі, уначы пераважна снег. Тэмпература 14-га ўначы — 3—8, па паўночнаму ўсходу да 11, удзень — 0—5 градусаў ніжэй нуля; 15-га ўначы мінус 5—плюс 1, удзень — 0—5 градусаў цяпла.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак, 16 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Рэзананс.
8.50 Тэлебарометр.
9.00 Навіны.
9.05 Мультфільмы.
10.30 «Глушак». Тэлесерыял.
11.25 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
11.45 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. Беларусь — Швецыя.
14.20 Тэленавігатар.
14.40 Параграф. Перадача для беспрацоўных.
15.00, 18.00, 0.45 Навіны.
15.10 Відэакурс французскай мовы.
15.50 ТБ — школе. Музыка. 4-ы клас. «Кампазітар, выканаўца, слухач».
16.10 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
16.30 Рэгіён. Перадача з Віцебска.
17.00 Дак. фільм «Убачыць Перамогу».
17.35 Госці ў дом. Да Дня незалежнасці Літвы.
18.20 «Глушак». Тэлесерыял.
19.25 «Сёння з вамі...»
19.45 Тэленарысы.
20.05 Трохі таём.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. Беларусь — Швецыя.
0.15 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
0.30 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Панядзелак з «Хрыстафорам».
0.45 Навіны.
1.00 Крымінальная хроніка.

ГРТ

16.10 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Лыжы. Эстафета 4x5 км. Жанчыны.
17.00, 0.25 Навіны.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 «Гадзіна пік» на Алімпійскіх гульнях.
18.30 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. Зборная Расіі — зборная Чэхіі. 2-гі і 3-ці перыяды.
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Серыял «Полтэргейст».
21.35 «Сярэбраны шар». Вішнёвы сад на Брадвеі. Вядучы — В. Вульф.
22.35 Сяргей Макавецкі ў фільме «Макарай».

«Расія»

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 «Стронг» прадстаўляе.
7.25 На заметку.
7.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Фігурнае катанне. Арыгінальны танец.
9.05 «Санта-Барбара».
10.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Канькі. 1500 м. Жанчыны.
13.35 Пётр Вельямінаў і Ігар Кваша ў дэтэктыве «Драпежнікі».
15.00 Графаман.
15.10 Грошы.
15.30 Серыял «Маленькі бадзяга».
16.30 Красворд.
17.05 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Хакей. Канада — ЗША.
19.30 Падрабязнасці.
19.45 Алімпійскі кур'ер.
20.25 «Санта-Барбара».
21.25 Доўгань-шоу. «Чароўны лабірынт».
22.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Канькі. Жанчыны. 1500 м.
22.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Канькі. Жанчыны. 1500 м.

«Культура»

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.35 Людзі ў модзе.
7.50 Спектакль «Вяртанне з мінулага».
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «Музыка з Пецярбурга». [illegible]
9.45 «Катакомбы ранніх хрысціян». Дак. фільм.
10.00 Скульптар Уладзімір Цігаль.
10.45 Кніжная крыніца.
11.05 «Усходні факультэт».
11.35 Спектакль «Вінтоўкі Тэрэсы Карар».
12.45 «Культура гарадоў свету». [illegible]
13.20 [illegible]
14.10 «Расія праваслаўная». Творы П. Часнакова.
14.45 Час кніг.
15.05 «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.10 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Кіберкультура.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 Міжнародны агляд.
17.45 Гжэль — мой лёс.
18.00 Дак. фільм «Крыж ля дарогі», «На краю сваёй мары», «Сходка на краю свету».
18.50 «Парыжскі часопіс» з Барысам Носікам. [illegible]
19.20 Цуд-казка.
19.30 Аўта-парк.
19.55 «На зімовых Алімпійскіх гульнях». [illegible]
21.25 Маст. фільм «Бацькі і дзеці». 1-я серыя.
22.40 Начны госць.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 Серыял «Чужы народ».
[illegible]
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар».
[illegible]
15.20 Праграма для дзяцей «Вуліца Сезам».
15.50 «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». [illegible]
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Фантастычны фільм «Легенда пра дыназаўра».
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 «Алімпійская гадзіна». Нашы ў Нагана.
23.45 Сённячка.
0.10 Сёння апоўначы.

Аўторак, 17 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...»
8.50 Музычны антракт.
9.05 ТБ — школе. Музыка. 4-ы клас. «Кампазітар, выканаўца, слухач».
9.25 Вяскоўцы. «Галерэя для патомкаў».
9.55 «Глушак».
10.50 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
11.05 Бон тон.
11.35 Акалада.
12.05 Чацвёртае вымярэнне.
12.30 «Музыка без межаў».
13.15 «Батальёны просяць агню». Маст. фільм. 1-я серыя.
14.20 «Напітак з паэзіі і кахання». Тэленарыс.
14.40 «Макаёнка, 9».
15.15 ТБ — школе. Беларуская літаратура.
15.40 Усё пра ўсё.
16.05 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
16.30 Урокі Н. Наважылавай.
17.00 «Шлях да самога сябе...»
17.25 Шматгалоссе.
18.20 «Глушак».
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...»
20.05 Музычны салон з Элеанорай Язерскай. «Што мы ведаем аб кліпах і кліпмейкерах?»
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Спікер-хата».
22.15 Маст. фільм «Нечаканае каханне».
23.30 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
23.45 Міжнародныя спартыўныя навіны.
0.20 КВЗ. Фестываль у Сочы.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Горныя лыжы. Слалам. Жанчыны. Хакей. Зборная Расіі — зборная Чэхіі. 3-ці перыяд.
10.45 Хатняя бібліятэка.
11.15 Праграма «Разам»
14.20 «Ружовая пантэра».
14.55 Шчаслівы выпадак.
15.40 Серыял «Новыя прыгоды Робін Гуда».
16.10 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Канькі. 10.000 м. Мужчыны.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 «Гадзіна пік» на Алімпійскіх гульнях.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 «Тэма».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Мікалай Рыбнікаў у фільме «Вышыня».
22.35 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Горныя лыжы. Слалам. Жанчыны.

«Расія»

16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
16.30 Гісторыя адной падзеі.
16.45 Каханне з першага погляду.
17.15 Алег Янкоўскі ў фільме Рамана Балаяна «Палёты ў сне і наяве».
19.30 Падрабязнасці.
19.45 Алімпійскі кур'ер.
20.25 Серыял «Санта-Барбара».
21.25 Серыял «Сабачы свет».
22.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Біятлон. Мужчыны. 10 км.
22.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Біятлон. Мужчыны 10 км.

«Культура»

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.35 Маст. фільм «Бацькі і дзеці». 1-я серыя.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «15-ы пад'езд». Вядучы В. Васільеў.
9.30 Дак. фільм «Крыж ля дарогі», «На краю сваёй мары», «Сходка на краю свету».
10.20 «Іканапісец» Андрэй Запруднаў.
10.35 Тэатр апавядання. Чытае А. Феафанаў.
11.05 Музычная хроніка.
11.35 «Не трэба авацый...» Е. Веснік.
12.30 Ноу хау.
12.45 «Культура гарадоў свету». Падарожжа ў Англію.
13.20 Спектакль «Скупы». Частка 1-я.
15.05 «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.05 А. Брух. Канцэрт для скрыпкі з аркестрам.
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Кіберкультура.
17.05 «2003». Да 300-гадовага юбілею Санкт-Пецярбурга.
17.10 Кіно плюс. Аляксей Герман.
17.35 Дак. фільм «Тройка, шасцёрка, туз».
18.35 «Царская ложа». Музыка палацаў.
19.20 Цуд-казка.
19.50 «Відэапаэзія». Ю. Балтрушайціс.
20.00 «На зімовых Алімпійскіх гульнях». Скачкі з трампліна. Шорт-трэк.
21.30 Маст. фільм «Бацькі і дзеці». 2-я серыя.
22.40 Начны госць.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

15.00 Сёння ўдзень.
15.20 Праграма для дзяцей «Вуліца Сезам».
15.50 «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 6-ы. «Шпіёны Пірл-Харбора» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольных клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Фантастычны фільм «Вяртанне дыназаўра» (Японія).
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 «Алімпійская гадзіна». Нашы ў Нагана.
23.45 Сённячка.
0.20 Сёння апоўначы.

Серада, 18 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.20 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Дырэктар вінна-гарэлачнага завода «Крышталь» Юрый Піліпенка.
8.50 Музычны антракт.
9.05 ТБ — школе. Беларуская літаратура. 10-ы клас. «Стану песняй у народзе». Цётка і яе творчасць.
9.30 Гультай.
10.00 «Глушак».
10.55 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
11.10 Тураб'ектыў.
11.30 Відзьма-нявідзьма.
12.30 «А музыка гучыць...» Канцэрт з удзелам Касі Камоцкай і групы «Новае неба».
13.15 «Батальёны просяць агню». Маст. фільм. 2-я серыя.
14.25 «Размова з майстрам». Дак. фільм.
14.35 Лёс мой і надзея. Сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 «5 x 5» Інфармацыйна-забаўляльная праграма для старшакласнікаў.
16.15 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
16.35 Памежжа. Перадача з Гродна.
17.00 Маналог. Рэжысёр Мікалай Пінігін.
17.30 «Край». Да 95-годдзя з дня нараджэння В. І. Казлова.
18.20 «Глушак».
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Старшыня Вышэйшага гаспадарчага суда Рэспублікі Беларусь Уладзімір Бойка.
20.05 Каралеўскае паляванне.
20.40 Калыханка..
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Кінастружка».
22.15 «Сіндбад». Маст. фільм (Венгрыя).
23.50 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
00.05 Зроблена ў Беларусі. Новыя распрацоўкі беларускіх вірусолагаў.
0.35 Цёмны пакой. «Розыгрыш, ці Вялікая гульня».

ГРТ

8.00, 11.00, 13.10, 17.00, 23.45 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Фрыстайл. Фінал. Канькі. 10.000 м. Мужчыны.
10.45 Хатняя бібліятэка.
11.15 Праграма «Разам».
11.40 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. 1/4 фіналу.
14.20 Мультсерыял «Ружовая пантэра».
14.45 «Класная кампанія».
15.15 Покліч джунгляў.
15.40 Серыял «Новыя прыгоды Робін Гуда».
16.10 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Фігурнае катанне. Жанчыны. Кароткая праграма.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 «Гадзіна пік» на Алімпійскіх гульнях.
18.30 Леанід Ярмольнік у праграме «Залатая ліхаманка».
19.10 Чалавек і закон.
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Катастрофа веку ў фільме «Тытанік». 1-я серыя.
22.35 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. 1/4 фіналу.

«Расія»

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 Медыцынскі веснік.
7.25 На заметку.
7.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Скачкі з трампліна. Шорт-трэк.
9.05 «Санта-Барбара».
10.00 Весткі.
11.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Лыжы. Мужчыны 4 x 10 км.
13.35 Кінакамедыя «Геркулес вяртаецца» (Аўстралія).
15.00 Графаман.
15.10 Грошы.
15.30 Серыял «Маленькі бадзяга».
16.30 Красворд.
17.05 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Хакей. 1/4 фіналу.
19.30 Падрабязнасці.
19.45 Алімпійскі кур'ер.
20.25 «Санта-Барбара».
21.25 Сам сабе рэжысёр.
22.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Горныя лыжы.
22.52 Прома.
22.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Горныя лыжы.

«Культура»

15.00, 17.00 Навіны.
15.05 Спектакль «Чэленджэрс».
15.30 Падарожжы ў часе».
16.05 Тэатр аднаго мастака.
16.25 «Лукамор'е».
16.45 Кіберкультура.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Акадэмія спорту.
17.30 «Пецярбургскія сюжэты».
18.00 Каналу «Культура» — 100 дзён.
18.40 «І белыя калоны і франтон з гербам». Д. Нарадзіцкі.
18.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Хакей. 1/4 фіналу.
19.30, 23.00 Навіны культуры.
19.50 Цуд-казка.
20.00 «На зімовых Алімпійскіх гульнях». Хакей 1/4 фіналу. Працяг.
21.30 Маст. фільм «Бацькі і дзеці». 3-я серыя.
22.40 Начны госць.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 «Чужы народ».
9.15 Паліцэйскія будні.
9.30 Герой дня без гальштука.
10.00 «Зразумей мяне».
10.30 «Лялькі».
10.40 «Асяроддзе». Экалагічная праграма.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 Маст. фільм «Бывай».
13.20 Дэтэктыў «Чалавек у агні» (Францыя—Італія).
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 7-ы. «Чараўнік і самурай» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Баявік «Учарашняя мішэнь» (ЗША).
21.50 «Чужы народ».
22.40 «Алімпійская гадзіна». Нашы ў Нагана.
23.45 Сённячка.
0.20 Сёння апоўначы.

Старонка Паўла Глобы

14 ЛЮТАГА, СУБОТА

Рэкамендацыі. Усе справы будуць перспектыўнымі толькі пры ўмове, што вы ўсур'ёз і надоўга берацеся за справу. Лепш не пачынаць, калі ў нечым сумняваецеся. І ніякіх авантур! Праяўляйце творчасць і ініцыятыву. Пазбягайце цяжкай работы. Не варта сумаваць і паддавацца дэпрэсіі. Праяўляйце шчодрасць. Спрыяльны перыяд для заключэння шлюбных саюзаў: заснаваныя на каханні, яны будуць доўгімі і трывалымі. Раніцу і дзень пажадана прысвяціць прадукцыйнай дзейнасці, а вечар — забавам і адпачынку. Проціпаказана аскеза. У светлы час сутак старайцеся менш судакранацца з вадой, таму не рэкамендуюцца мыццё бялізны і падлогі. Пасля заходу сонца — час лазні.

Адзенне. Добра апранацца ў новае адзенне. Падбірайце светлыя і яркія тоны, пазбягайце цьмяных і цемных колераў.

Прыметы. Знайсці блiскучыя прадметы ў гэты дзень — да ўдачы, цвік — да набыцця стрыжня. Калі вы на працягу дня чуеце птушыны шчэбет — знак дапамогі продкаў, але калі птушкі шумяць і вам перашкаджаюць — указанне, што продкі патрабуюць памінак. Выпадкова патухлае святло ці агонь — знак таго, што усё задуманае вамі абернецца супраць вас.

Сны. Добра бачыць яркія сны. Святы і баляванні — знак багацця і дапамогі. Бачыць ваду — да таго, што вы будзеце ўцягнутыя ў плёткі і чуткі.

Медыцына. Слабыя кішэчнік, ныркі, эндакрынная сістэма і падстраўнікавая залоза. Проціпаказаныя аперацыі на брушной поласці. Рэкамендуюцца працэдуры па ачышчэнню крыві і печані.

Падрыхтавана да друку спецыяльна для «Звязды» астралагічным цэнтрам «АРБА».

Чацвер, 19 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...»
8.50 Прэм'ера песні.
9.05 Госці ў дом.
9.30 Аўта-парк;
9.40 «Песню бярыце з сабой».
11.30 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
11.45 Каралеўскае паляванне.
12.29 «Залатыя ключы».
13.15 «Батальёны просяць агню». Маст. фільм. 3-я серыя.
14.25 Шматгалоссе.
15.15 ТБ — школе. Выяўленчае мастацтва.
15.45 Дзіцячы экран. «Востраў натхнення».
16.00 Мультфільм.
16.10 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
16.30 Роднае слова.
17.00 «Табе спяваем, Божа»...» Фестываль духоўных песнапенняў.
17.45 «Славянскія танцы». Дак. фільм.
18.20 «Глушак».
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...»
20.05 Акалада.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх».
22.15 «Мяцеж». Маст. фільм.
23.50 Дзённік XVIII зімовых алімпійскіх гульняў.
0.20 Крок.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.50 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына».
9.00 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Лыжы. Дваябор'е. Скачкі з трампліна. Канькі. 1000 м. Жанчыны.
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Мультсерыял «Неверагодныя прыгоды Джоні Квеста».
14.45 «Класная кампанія».
15.15 Лего-го!
15.40 Серыял «Новыя прыгоды Робін Гуда».
16.10 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Канькі. 1000 м. Жанчыны.
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 «Гадзіна пік».
18.30 Тэлегульня «Гэтыя забаўныя жывёлы».
19.05 Клуб «Белы папугай».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Катастрофы стагоддзя ў фільме «Тытанік». 2-я серыя.
22.30 Серыял «Каскадзёры. Свет трукаў».
23.00 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Лыжы. Дваябор'е. Скачкі з трампліна.

«Расія»

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 «Стронг» прадстаўляе.
7.25 На заметку.
7.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Хакей. 1/4 фіналу.
9.05 «Санта-Барбара».
11.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Біятлон. Жанчыны 4 x 7,5 км.
13.30 Марыя Шрадэр у фільме «Я была на Марсе».
15.00 Графаман.
15.10 Грошы.
15.30 «Маленькі бадзяга».
16.30 Гісторыя адной падзеі.
16.30 Каханне з першага погляду.
17.30 Маст. фільм «Маклер».
19.30 Падрабязнасці.
19.45 Алімпійскі кур'ер.
20.25 «Санта-Барбара».
21.25 Серыял «Так, пан міністр».
22.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Біятлон. Жанчыны 4 x 7,5 км.
22.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Біятлон. Жанчыны 4 x 7,5 км.

«Культура»

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.00, 23.00 Навіны культуры.
7.35 Маст. фільм «Бацькі і дзеці». 3-я серыя.
8.45 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 Лад жыцця.
9.30 Фасады ў карунках балконаў.
9.45 «Куміры». Ю. Талубееў.
10.15 «Зоркі ў Крамлі». Маладыя салісты Марыінкі.
11.05 «Выяўленчае і прыкладное мастацтва. Архітэктура».
11.33 Акадэмія спорту.
12.00 Дак. фільм. «Тройка, шасцёрка, туз».
13.20 «Культура гарадоў свету».
13.35 З цыкла «Усе сімфоніі Бетховена». Сімфонія № 7.
14.10 «Майстэрства адлюстравання». «Месяцавы шлях». Н. Мураока.
14.40 «Лукамор'е».
15.05 «Чэленджэрс».
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.00 Мультфільм «Цяжкая дружба». Частка 1-я.
16.45 Кіберкультура.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 «Руская сядзіба». «Фантанка, 118».
17.40 «Нязгасныя зоркі». А. Райкін. Перадача 2-я.
18.05 Новае кіно.
18.40 «Рускі музей». Да 100-годдзя музея.
19.20 Цуд-казка.
19.50 «Відэапаэзія». Ул. Маякоўскі.
20.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Горныя лыжы. Шорт-трэк.
21.30 Маст. фільм «Бацькі і дзеці». 4-я серыя.
22.40 Начны госць.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 «Чужы народ».
9.15 Свая гульня.
9.45 Век футбола.
10.15 Перахват.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар».
13.20 Маст. фільм «Апошняе свята» (Францыя—Германія).
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Каханне і тайны Сансет Біч».
16.40 Дак. серыял «Шпіёны». Фільм 8-ы. «У тыле праціўніка» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 «Хакейны клуб» у Нагана.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Авантурная камедыя «Гарачы камень» (ЗША).
21.50 Серыял «Чужы народ».
22.40 «Алімпійская гадзіна». Нашы ў Нагана.
23.45 Сённячка.
0.20 Сёння апоўначы.
0.45 Баскетбол. Агляд матчаў чэмпіянату NBA.

Пятніца, 20 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Дырэктар агенцтва мадэлей Саша Варламаў.
8.50 Музычны антракт.
9.05 ТБ — школе. Выяўленчае мастацтва. 7-ы клас. Нацыянальны мастацкі музей Беларусі.
9.30 Бархатны сезон.
10.00 «Глушак». Тэлесерыял.
10.55 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
11.10 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады.
11.45 АРТ-клуб. Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь дырэктар Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра Мікалай Емельянаў.
12.30 «А музыка гучыць...» Спявае Муслім Магамаеў.
13.15 «Батальёны просяць агню». Маст. фільм. 4-я серыя.
14.20 «За чорным собалем». Дак. фільм.
14.35 Лёс мой і надзея.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 Пераход. Алкагалізм сярод падлеткаў.
16.10 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
16.30 Першы фестываль народнага мастацтва. «Беларусь — мая песня». Самадзейны спявак і кампазітар Уладзімір Клімовіч.
17.00 Урокі Н. Наважылавай.
17.35 «Чырвоны сшытак». Дак. фільм.
18.20 «Глушак». Тэлесерыял.
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Паэтэса Раіса Баравікова.
20.05 Абібок.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Банка коміксаў».
22.15 «Поспех як лепшая помста». Маст. фільм (ЗША).
23.40 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
23.55 Аўта-парк.
0.20 «Рызыка-версія». Тэлегульня.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.50 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.05 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Лыжы. 30 км. Жанчыны.
11.15 Праграма «Разам».
12.05 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Дваябор'е. Эстафета 4 x 5 км.
13.25 «Грай, гармонік любы!»
13.55 Праграма перадач.
14.20 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
14.40 «Вуліца Сезам».
15.10 Музычная праграма «50x50».
15.40 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Фігурнае катанне. Жанчыны. Адвольная праграма.
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.15 «Гадзіна пік» на Алімпійскіх гульнях.
18.45 «Поле цудаў».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Вялікія сышчыкі: Каломба ў дэтэктыве «Справа гонару».
22.15 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. 1/2 фіналу.
0.35 Містычны трылер «Чорная вясёлка».
2.25 Праграма перадач.

«Расія»

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.30 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.20 «Стронг» прадстаўляе.
7.25 На заметку.
7.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Горныя лыжы. Шорт-трэк.
9.05 «Санта-Барбара». Серыял.
11.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Горныя лыжы.
13.35 Барыс Шчарбакоў і Міхаіл Жыгалаў у дэтэктыве «Дом спатканняў».
15.00 Графаман.
15.10 Грошы.
15.30 «Маленькі бадзяга». Серыял.
16.30 Красворд.
17.05 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Хакей. 1/2 фіналу.
19.30 Падрабязнасці.
19.45 Алімпійскі кур'ер.
20.25 «Санта-Барбара». Серыял.
21.25 Маскі-шоу.
22.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Канькі. Жанчыны 5000 м.
22.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Канькі. Жанчыны 5000 м.

«Культура»

7.00 Музычны экспромт.
7.15, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.30 Праграма перадач.
7.35 «Бацькі і дзеці». Маст. фільм. 4-я серыя.
8.45 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «Выяўленчае і прыкладное мастацтва. Архітэктура».
9.30 «Расійскія мецэнаты». Бахрушыны.
9.55 «Тэатральная правінцыя?»
10.20 «Царская ложа». Музыка палацаў.
11.05 «Культура — гісторыя». «Грошы белай гвардыі».
11.30 Праграма перадач.
11.35 «Арктур — Гончы Пёс». Спектакль.
12.35 «Сібірская галерэя» Рудольфа Карагіна.
13.20 «Культура гарадоў свету».
13.30 «З. Саткілава прадстаўляе...»
14.00 «Хто мы?» «Здзіршчык нябеснай радасці».
14.40 «Лукамор'е».
15.05 «Чэленджэрс». Серыял.
15.30 «Падарожжа ў часе».
16.00 «Цяжкае сяброўства». Мультфільм. Частка 2-я.
16.45 Кіберкультура.
17.05 «Музыка з Пецярбурга». «Юбілей Радзівона Шчадрына».
17.45 Авангард.
18.00 «Баярскі двор на Цігадзе». Перадача 2-я.
18.25 «Акадэмічная гадзіна». М. Казакоў.
19.20 Цуд-казка.
19.50 «Айцец Сергій». Маст. фільм.
21.25 «Вечар з...»
22.45 Начны госць.
23.20 Музычны экспромт.

НТБ

5.00, 9.00 Сёння раніцай.
8.05 «Чужы народ». Серыял.
9.15 «Адмірал Нахімаў». Маст. фільм.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.20 «Стары тэлевізар».
12.30 «Час «Ч» з Вольгай Кучкінай.
13.20 «Выбухованебяспечная жанчына». Маст. фільм (Францыя).
15.20 Вуснамі дзіцяці.
15.50 «Каханне і тайны Сансет Біч». Серыял.
16.40 «Шпіёны». Дак. серыял. Фільм 9-ы. «Жанчыны ў падполлі» (ЗША).
17.10 У запас.
17.20 Крымінал.
17.35 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
18.55 «Афоня». Камедыя.
20.40 «На біс». «Лялькі».
21.50 «Чужы народ». Серыял.
22.40 «Алімпійская гадзіна». Нашы ў Нагана.
23.45 Шоу Мікалая Фаменкі «Імперыя страсці».
0.25 Эратычны трылер «Матадор» (Іспанія).

Субота, 21 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 15.00 Навіны.
8.20 «Дом сабакі». Серыял.
9.10 Дзіцячы экран. «Я малюю».
9.25 Мультфільм.
9.35 Здароўе. «Дапамога дзецям, хворым на эпілепсію».
10.00 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
10.15 Сталіца. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
10.35 Сутнасць. Духоўная праграма.
11.10 «Усё нармальна, мама!» Забаўляльная праграма.
11.40 Вока. Пра рэкламу і не толькі...
12.00 Вяршыня свету. Тэлевіктарына.
12.25 Зроблена ў Беларусі. Новыя распрацоўкі беларускіх вірусолагаў.
12.40 Творчы вечар народнага артыста Беларусі Анатоля Ярмоленкі.
14.15 Чацвёртае вымярэнне. Кандыдат псіхалагічных навук З. Г. Ермаловіч.
14.40 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
15.15 Тэлебом.
16.10 «Апошняя роля». Маст. фільм.
16.50 Ток-шоу «Гэта мая работа». Астролаг.
17.20 «Танкадром». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
19.45 «З дакладных крыніц».
20.05 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам часовага паверанага па справах Японіі ў Беларусі Сігза Нацуі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Іншая жанчына». Маст. фільм (ЗША).
23.30 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
23.45 Трэці тайм.
0.05 Беларускі хіт-парад. Вынікі тыдня.
0.20 Тэлевізійны Дом кіно. Навіны беларускага кінематографа.
0.45 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

5.55 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Біятлон. Эстафета 4x7,5 км. Мужчыны. Горныя лыжы. Слалам. Мужчыны.
8.40 Лато-Мільён.
8.45 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.00, 14.00, 17.05 Навіны.
9.10 Дамашняя бібліятэка.
9.30 Музычная пошта.
10.05 «Каламбур». Гумарыстычны часопіс.
10.40 Смак.
11.00 «Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра».
11.25 «Амерыка з М. Таратутам».
11.55 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. Матч за 3-4 месца.
13.55 Праграма перадач.
14.20 Здароўе.
14.50 «Шайбу, шайбу!», «Незвычайны матч». Мультфільмы.
15.40 У свеце жывёл.
16.20 «Як гэта было». «Ваня Сонцаў — сын палка».
17.25 «Паддашак Фруціс».
17.55 Надвор'е.
18.05 Камісар Катані ў серыяле «Спрут-3».
19.10 «Джэнтльмен-шоу».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.55 Сільвестр Сталоне ў баевіку «Разбуральнік».
23.05 «Залатыя імгненні Алімпіяды».
23.55 Джэк Нікалсан у фільме «Чартапалох».
2.20 Праграма перадач.

«Расія»

6.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Горныя лыжы. Канькі.
7.30 Раніца селяніна.
7.55 На дарогах Расіі.
8.10 Прагноз надвор'я.
8.15 «Мак і Матлі». Серыял.
8.35 Пазваніце Кузю.
9.05 Добрай раніцы, краіна.
9.50 Пошта РТР.
10.15 «Гэта несур'ёзна». Музычныя пародыі Ігара Угольнікава.
11.55 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Баблей.
12.30 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
13.00 Весткі.
13.30 Людзі і грошы.
14.00 Федэрацыя.
15.00 «Закон і парадак». Серыял.
15.50 Пошта РТР.
16.00 Рускі бой.
16.55 Прагноз надвор'я.
17.00 Зусім сакрэтна.
17.55 Мая сям'я.
19.00 Весткі.
19.35 Алімпійскі кур'ер.
20.15 «Аншлаг» і К°.
21.20 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Фігурнае катанне. Паказальныя выступленні.
23.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Шорт-трэк.
1.00 Прагноз надвор'я.

«Культура»

9.00 Праграма перадач.
9.05 «Грэнландыя — ільды і снягі». Дак. фільм.
9.35 «Белы генерал», «Адмірал Макараў». Фільмы.
10.35 Ток-шоу «Наўздагад». Вячаслаў Дабрынін.
11.05 «Лідзія». Маст. фільм.
12.40 Чароўны чамадан.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.20 Пецярбургскі гурмэ.
13.35 Хроніка рэлігійнага жыцця.
14.05 «Трунар». Спектакль.
15.00 Навіны дня. Хроніка чалавецтва.
15.15 «Паэт у Расіі больш, чым паэт». Аўтарская праграма Я. Еўтушэнкі.
15.55 «Таганка, я твой нязменны арыштант...» Дак. фільм з цыкла «Сто фільмаў аб Маскве».
16.10 «Успышка». Навіны фестывальнага кіно.
16.30 «Пірог для імянінніка». Да 70-годдзя Алега Яфрэмава.
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Блеф-клуб.
17.50 «Лёс, лёсам, пра лёс». «Свая доля. Сон». Рэжысёр І. Малахаў.
19.20 Цуд-казка.
19.30 Мастацтва на лёдзе.
20.55 Праграма перадач.
21.20 Дж. Гершвін. «Рапсодыя ў стылі блюз».
21.45 «Дзядзька Ваня». Маст. фільм.

НТБ

7.00 «Дзяўчына з характарам». Камедыя.
8.25 «Горац». Мультсерыял.
9.00 Сёння раніцай.
9.10 Крымінал. «Шчырае прызнанне».
9.30 «Зразумей мяне». Тэлегульня.
10.00 «Дзіўныя падарожжы Геракла».
10.45 Ад «Вінта»!
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.15 «Залаты грамафон». Музычная праграма НТБ і «Рускага радыё».
11.30 «Жаданне кахання». Маст. фільм.
13.35 Маскі-шоу.
14.30 Свая гульня.
15.15 «Нью-Йорк. Цэнтральны парк». Серыял.
16.10 «Усе жанчыны прэзідэнта». Дак. фільм.
17.00 Дог-шоу «Я і мой сабака».
17.30 Герой дня без гальштука.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Баявік «Заручаныя са смерцю» (ЗША).
20.45 Лялькі.
21.45 Надоечы-71.
22.30 «Усяго» з Віктарам Шандаровічам.
22.45 «Алімпійская гадзіна». Нашы ў Нагана.
23.55 «Пра гэта». Ток-шоу.

Нядзеля, 22 лютага

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 15.00 Навіны.
8.15 «Дом сабакі». Серыял.
9.10 Мульціклуб.
10.00 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
10.15 Тураб'ектыў.
10.40 «Усё нармальна, мама!»
11.10 «Цуды свету». Навукова-папулярны серыял.
11.40 Арсенал.
12.05 «Вас выклікае Спартландыя».
13.00 «Партрэт жонкі мастака». Маст. фільм.
14.25 Запрашаем на вячоркі. Сустрэча фальклорнага калектыву БДУ «Неруш» і народнай групы «Амі» (Тайвань).
15.15 Сяльчане. Дзяржава і фермер.
15.40 «АРТ-клуб». Артыст Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы Віталь Рэдзька.
16.10 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады.
16.45 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
17.05 Канцэрт Галоўнага ваеннага аркестра Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь.
18.30 Тэленавігатар.
18.50 Землякі. Бярэзінскі раён.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Тэлебарометр. Прагноз надвор'я.
21.05 Стадыён.
21.30 «Тры колеры: сіні». Маст. фільм (Францыя).
23.10 Дзённік XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў.
23.25 Прэм'ера песні.
23.40 «У джазе толькі дзяўчаты».
0.05 Бархатны сезон.

ГРТ

7.00 «Аквалангі на дне». Прыгодніцкі фільм.
8.25 «Качыныя гісторыі».
8.55 Спортлато.
9.00, 14.00, 22.45 Навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» Дзм. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.05 «Служу Расіі!»
10.35 «Грай, гармонік любы!»
11.10 XVIII зімовыя Алімпійскія гульні. Хакей. Фінал.
13.25 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
14.20 Клуб падарожнікаў.
15.05 «Дысней-клуб»: «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
15.30 «Дысней-клуб»: «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
16.00 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
16.50 «КіВіН-98». Фестываль каманд КВЗ. Частка 2-я.
18.00 Надвор'е.
18.10 Урачыстае закрыццё XVIII Алімпійскіх гульняў.
19.55 Кінаафіша.
20.00 Час.
20.35 Суперфільм «300 спартанцаў».
23.00 «Асаблівасці халасцяцкай вечарынкі». Камедыя.
0.45 Праграма перадач.

«Расія»

6.00 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Шорт-трэк.
7.25 Служу Айчыне.
7.50 «Там-там». Праграма для падлеткаў.
8.40 Прагноз надвор'я.
8.45 Пазваніце Кузю.
9.10 Добрай раніцы, краіна!
10.00 Свет кніг з Леанідам Кураўлёвым.
10.15 Рускае лато.
11.00 Відавочнае — неверагоднае. Стагоддзе XXI.
11.30 На зімовых Алімпійскіх гульнях. Лыжы. Мужчыны 50 км.
13.00 Весткі.
13.30 Пульс.
14.00 Парламенцкая гадзіна.
15.00 «Закон і парадак». Серыял.
15.50 Пошта РТР.
16.00 Дыялогі пра жывёл. «Натуральны адбор». Дак. фільм.
16.55 Бэзавы туман.
17.45 Старая кватэра. Год 1966-ы. Частка 1-я.
19.00 Люстэрка.
20.05 Алімпійскі кур'ер.
20.40 Музычны рынг — новае пакаленне. Алена Свірыдава і Максім Леанідаў.
22.20 Своечасова.
22.50 «К-2 прадстаўляе»: Мікалай Фаменка ў праграме «Персона».
23.45 Прагноз надвор'я.
23.50 «Выпрабаванне будучыняй». Маст. фільм.

«Культура»

9.00 Праграма перадач.
9.05 «Дамавік старога замка». Казка.
9.30 «Прыгоды Бураціна». Маст. фільм. 2-я серыя.
10.40 У Ігара Д.
11.10 Фармат.
11.35 «З нататак Лапаціна». Спектакль. Частка 1-я.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.20 «З нататак Лапаціна». Частка 2-я.
14.20 Акно ў прыроду.
14.45 Тэлесуфлёр.
15.00 Навіны дня. Хроніка чалавецтва.
15.15 Падарожжы і вандроўнікі. «Нацыянальныя паркі Амерыкі». Гавайскі рай. Частка 2-я.
15.45 Кніжная скарбніца.
16.00 Парадоксы гісторыі. «Захавальнік мінулага».
16.30 «Становішча рэчаў». Вынікі навінаў культуры.
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 Людзі ў модзе.
17.30 «Ціхі вечар з...»
18.00 «Лёс, лёсам, пра лёс». «Мастацтва зоны». Рэжысёры Г. Мелканян, Г. Закаян.
19.00 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
19.15 Цуд-казка.
19.25 Гасцёўня І. Архіпавай.
20.05 Тэлебачанне — любоў мая.
21.20 Праграма перадач.
21.25 «Пікнік ля Вісячай скалы». Маст. фільм.

НТБ

7.00 «Сэрцы чатырох». Камедыя.
8.35 «Горац». Мультсерыял.
9.00 Сёння раніцай.
9.10 Паліцэйскія будні.
9.30 «Зразумей мяне». Тэлегульня.
10.00 «Дзіўныя падарожжы Геракла».
10.45 Ад «Вінта»!
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.15 «Вуснамі дзіцяці». Тэлегульня.
11.45 Стагоддзе футбола.
12.15 «Грабежнікі цягнікоў». Вестэрн (ЗША).
14.00 «Рускі век».
14.30 «Крымінальная Расія. Сучасныя хронікі». Дак. серыял. Фільм 4-ы. «Па следу сатаны». Частка 1-я.
15.15 «Нью-Йорк. Цэнтральны парк». Серыял.
16.10 Перахват.
17.00 Вынікі. Уступ.
17.30 Псіхалагічны трылер «Галавакружэнне» (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.00 «Белае сонца пустыні». Маст. фільм.
22.40 Вынікі. Начная размова.
23.10 «Вынікі. Спорт». Алімпійская гадзіна. Нашы ў Нагана.
0.15 «Байкі са склепу». Мультфільм для дарослых. 19-я серыя.

36,6°

МАРМЕЛАД ЗРОШЧВАЕ КОСЦІ

Хачу падзяліцца часцінкай свайго вопыту. Зламаў руку. Амаль месяц мінуў, а яна ўсё не зрасталася. Доктар абмежаваўся тым, што загіпсаваў руку так, каб ніякага шавялення ўвогуле не было, і парэкамендаваў ужываць аптэчны кальцый. Сваякі і знаёмыя спачувалі мне і прапаноўвалі народныя спосабы лячэння: есці вапну, драўняны попел, меднае пілавінне і інш. А адна незнаёмая мне бабулька, пачуўшы ўсё гэта, сказала: «Не трэба ніякага пілавіння, ні попелу, ні вапны, купіце лепш 1 кг мармеладу (жэлацінавага) і ешце патроху два дні. На трэці дзень вынік будзе, не сумнявайцеся». Што тут складанага!? Я так і зрабіў. А праз тыдзень доктар зняў гіпс.

Але трэба дадаць яшчэ што. Калі няма жэлацінавага мармеладу (вырабляюць яшчэ пекцінавы мармелад, а ён не падыходзіць), то трэба зрабіць наступнае. Напоўніце каструлю пасечанымі касцямі (лепш ялавічнымі), заліце іх халоднай вадой на 5 см зверху і пастаўце на агонь. Варыце 5-6 гадзін на павольным агні, дабаўляйце кожную гадзіну лімоннай кіслаты на кончыку чайнай лыжкі. Піце атрыманы булён на працягу двух-трох дзён паміж прыёмамі ежы. Можаце нават зварыць на ім лёгкі суп з агароднiны.

Генадзь ПІСАРЭНКА.
«АиФ—Здоровье».

Віншаванні

З днём нараджэння, ***Аляксандр Барысавіч БІЗА****! «Желаем солнца в непогоду, улыбок, ласки и тепла. Огромного земного счастья, здоровья, радости, добра».*
г. Ляхавічы,
жонка, цешча, дзеці.

Віншуем ***Лену БАСАРАНОВІЧ і Юру ЦАРЫКЕВІЧА*** *са шлюбам. Жадаем маладым шчасця, сямейнага дабрабыту і любові на доўгія гады.*
Сем'і Басарановічаў і Давідовічаў *з Салігорскага раёна.*

Шчырыя пажаданні здароўя, шчасця, радасці, поспехаў, дабрабыту з нагоды дня нараджэння жадаюць:
Марыне Карлаўне ПОКЛАД *з в. Ніўнае — Станкевічы з г. Стоўбцы;* ***Валерыю МАНКЕВІЧУ*** *— сястра Зоя з г. Навагрудка;* ***Пятру Купрыянавічу АДАМОВІЧУ*** *з в. Краскі Ваўкавыскага раёна — жонка, дзеці, унукі;*
Іосіфу Вікенцьевічу і Леанардзе Іванаўне ПАЗЛЕВІЧАМ *з в. Маркуны — Ражко з г. Мінска;* ***Ніне Мікалаеўне КУПРЭВІЧ*** *з в. Вішнёўка Мінскага раёна — дзеці і ўнукі;*
Лідзіі Аляксандраўне ДАЛІНКЕВІЧ *з в. Узбалаць Валожынскага раёна ў дзень 60-годдзя — муж, дзеці, унукі.*

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; [illegible] на рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98. ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zvyazda.belpak.minsk.by. http://www.zvyazda-daily.minsk.by.

[illegible]

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79. [illegible]